

TLMAČSKÉ ECHO

Číslo 2

Ročník 2.

december 2009

*Na Dianoce, keď svet stíchne,
nech vám Božie dieťa vdýchne pokoj,
radosť a posilu, nielen v túto
svätú chvíľu, ale taktiež
v novom roku, nech vás vedie
v každom kroku.*

Dopad finančnej krízy na naše mesto

očami primátora mesta, Mgr. Miroslava Považana

* Aký je dopad finančnej krízy na naše mesto?

- Bohužiaľ, dlho avizovaný a neželaný dopad finančnej krízy sa prejavil aj v rozpočte nášho mesta a to znížením príjmov v oblasti podielových daní vo výške 8 %, čo predstavuje sumu 152. 994 € (cca 4,5 mil. Sk). Jej negatívnym dopadom sme sa zaoberali už na 3. riadnom zasadnutí Mestského zastupiteľstva 28. apríla 2009 a to úpravou rozpočtu mesta. V rámci úsporných opatrení, ktoré sa dotkli výdavkov sme sa zamerali najmä na zníženie prevádzkových nákladov organizácií mesta - školských a predškolských zariadení, Mestského kultúrneho strediska, zníženie dotácií spoločenským a športovým organizáciám a klubom v meste, zredukovanie pracovných ciest a samozrejme obmedzením mzdových výdavkov u pracovníkov mesta. Ďalšími skutočnosťami, ktoré negatívne ovplyvnili rozpočet mesta v r. 2009 boli zvýšené náklady za verejné osvetlenie

o cca 199 tis. € (600 tis. Sk) a odvoz tuhého komunálneho odpadu o cca 17 tis. € (512 tis. Sk). Náklady na odvoz TKO vzrástli v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 13 %. Ďalej to boli nepredvídateľné, havarijné situácie na zariadeniach

mesta - opravy striech Zdravotného strediska, Domu služieb, Materskej školy na sídlisku Lipník, jedálne a školskej družiny Základnej školy a Relax centre. Naďalej zostáva doriešiť opravu strechy Spoločenského domu.

*** Rok 2009 sa okrem iného v našom meste niesol aj v znamení dôležitých organizačných zmien. Ktorých oblastí sa tieto zmeny týkali?**

(Pokračovanie na 2. str.)

Tlmačania v krajine galského kohúta

Kultúra nepozná hranice – aj takto by sa v stručnosti dalo vystihnúť úspešné účinkovanie Folklórneho súboru Vatra z Tlmače a zástupcov mesta Tlmače na Folklórnom festivale v Beauvais. Na pozvanie pani Edity Manákovskej, predsedníčky Asociácie francúzsko-slovenského priateľstva (AF – SP) v Noailles sme v dňoch 21. – 25. 10 2009 reprezentovali nielen folklór a tradície z Tekova, Hontu, ale i celého Slovenska. Prvé vystúpenie bolo v piatok, 22. 10. v meste St. Just en Chaussée, kde sa obyvatelia so slovenskou kultúrou nestretli po prvý krát.

Nebolo to však len stretnutie s kultúrou, zástupca primátora mesta Tlmače, Mgr. Július Žúbor a riaditeľka Mestského kultúrneho strediska pani Alena Senešiová v zmysle poverenia primátora mes-

ta, Mgr. Miroslava Považana dohodli s predstaviteľmi tohto mesta spoluprácu v oblasti kultúry, školstva, športu a iných oblastiach verejnej správy. Ponuka na nadviazanie družobných vzťahov prišla z fran-

cúzskej strany a v našom meste našla vysoko pozitívnu odozvu. V rámci oficiálneho stretnutia boli predstavitelia Tlmač prijatí starostom mesta, p. Fransom Desmedtom a predstaviteľmi miestnej samosprávy. Na tomto stretnutí sa obe strany dohodli na spolupráci, výmene skúseností a vzájomných recipročných návštevách zástupcov školstva, športu, kultúry... Veríme, že tento prvý krok už čoskoro prinesie prvé výsledky a my aj tohto formou posunieme naše mesto bližšie do Európy.

(Pokračovanie na 3. str.)

Dopad finančnej krízy na naše mesto

očami primátora mesta, Mgr. Miroslava Považana

(Dokončenie z 1. str.)

- Vzhľadom na podnikateľskú činnosť niektorých organizácií mesta sme boli nútení v zmysle zákona vykonať určité zmeny a to konkrétne zriadením spoločností s ručením obmedzeným so 100 % účasťou mesta a to Technických služieb s.r.o. (bývalé Technické služby) a BYTREAL-u (zlúčením bývalého Bytového oddelenia mesta Tlmače a kúpou SES REAL-u). Na kúpu tejto spoločnosti spolu s kotolňou si mesto vzalo úver vo výške 15 mil. Sk (cca 498 tis. €). V rámci prevodu majetku SES a.s. sme do majetku mesta získali aj Materskú školu na sídlisku Lipník. Na tomto mieste by som chcel vyzdvihnúť postoj vedenia SES a.s. Tlmače, ktoré napriek finančne výhodnejším ponukám iných záujemcov o kúpu vyššie uvedených objektov dodržalo pôvodnú dohodu s mestom Tlmače a celá transakcia sa uskutočnila v zmysle nášho zámeru.

*** Dôležitou súčasťou verejných finančných prostriedkov je čerpanie eurofondov. Aká je situácia v tomto smere v Tlmačoch?**

- V r. 2007 sme zo štyroch podaných projektov získali 850 tis. Sk (28 tis. €) na vybudovanie viacúčelového minihiriska s umelou trávou v areáli Základnej školy, rekonštrukciu telocvične T 18 - veľká telocvičňa na sídlisku Lipník, ktorá bola niekoľko rokov nefunkčná. V r. 2008 sme boli úspešní v oboch podaných žiadostiach. Z envirofodu sa nám podarilo získať dotáciu vo výške 2,5 mil. Sk (830 tis. €) na zakúpenie zberných nádob a technického vybavenia (nákladné auto na odvoz separovaného odpadu). Ďalších 500 tis. Sk (17 tis. €) sme získali na vzdelávanie pracovníkov samosprávy a opatrovateľiek.

V r. 2009 sme podali celkovo sedem žiadostí v rôznych oblastiach: **infraštruktúra a vzdelávanie** - projekt je schválený:

- rekonštrukcia a modernizácia ZŠ - projekt je schválený v celkovom náklade 25.999,973 tis. Sk/863 041 € - termín realizácie - jar 2010.

- energetická efektívnosť vo verejných budovách (budova MsÚ) - projekt je schválený, termín realizácie - jar 2010, celkový náklad 18.075.600 tis. Sk/600 tis. €.

- **enviromentálny fond** - projekt schválený - zlepšenie informovanosti obyvateľstva a ich povedomia v tejto oblasti

- celkový náklad 692.898 tis. Sk/23 tis. €, realizácia v súčasnosti prebieha.

- **regenerácia sídiel** - projekt schválený - rekonštrukcia centrálnej časti v dolnej časti Tlmač - celkový náklad 20.003,664 Sk/664 tis. €, termín realizácie - jar 2010.

- **životné prostredie** - dobudovanie kanalizačnej siete v dolnej časti Tlmač - projekt je v štádiu posudzovania.

- **rekonštrukcia verejného osvetlenia** - projekt schválený - celkový náklad 6.999,987 - Sk/232 357 € - termín realizácie rok 2010.

Realizácia týchto projektov predpokladá spolufinancovanie mesta vo výške 5% z celkových nákladov, ktoré bude mesto čerpať z úverových zdrojov.

V súčasnosti pripravujeme žiadosť o grant na infraštruktúru Ružovej ulice na sídlisku Lipník, pričom povrchová úprava by mala byť riešená spevnenou zámkovou dlažbou, čo by v prípade havárie inžinierskych sietí zjednodušilo

opravu. Objem rekonštrukcie predpokladá sumu vo výške cca 1 mil. €, ktorú mesto bez podpory z fondov EÚ nedokáže zafinancovať. Okrem vymenovaných projektov MsKS podáva každoročne žiadosti o grant na VÚC a MK SR, pričom na financovanie regionálnych, či celoštátnych podujatí získa sumu v priemere 271.134 Sk/9 tis. €. Proces prípravy jednotlivých projektov a ich realizácia je náročná záležitosť, no v prípade úspešnosti bude prínosom v dlhodobom horizonte každému občanovi. Chcel by som preto aj touto cestou poprosiť občanov o trpezlivosť najmä v súčasnej dobe, nakoľko avizované dopady finančnej krízy sa prejavajú aj v r. 2010, čo pre naše mesto znamená zníženie príjmov o viac, ako o 215 tis. € (6,5 mil. Sk).

V závere mi dovoľte popriať nám všetkým nielen v nadchádzajúcom období najkrajších sviatkov roka, sviatkov rodiny, pokoja a mieru, aby sa tento duch Vianoc z našich vzťahov nevytratil ani počas všedného života a spravádzal nás tak pri riešení každodenných problémov.

**Za rozhovor ďakuje
Alena Senešiová**

Výsledky volieb župana VÚC Nitra 14.11.2009 - Tlmače

P.č.	KANDIDÁT	VO 1	VO 2	VO 3	VO 4	SPOLU
1	Belica Milan, doc.Ing.PhD.	183	206	166	144	699
2	Biró Ágnes, PaedDr.	1	2	2	0	5
3	Karvaj Vladimír, MUDr.	4	6	8	6	24
4	Mokráň Viliam, Ing.	3	3	5	1	12
5	Okenka Imrich, prof.,Dr.,Ing.,PhD.	16	7	13	8	44
	SPOLU:	207	224	194	159	784
	Zapísaní voliči podľa voleb. okrskov	921	849	944	603	3317
	Účasť voličov	212	227	199	162	800
	% účasti	23,01	26,73	21,08	26,86	24,12

Výsledky volieb poslancov do VÚC Nitra 14.11.2009 - Tlmače

č.	KANDIDÁT	VO 1	VO 2	VO 3	VO 4	SPOLU
11	Burdová Ľubica JUDr.	114	113	101	97	425
45	Mišák Štefan, Ing.	111	111	95	96	413
50	Nichtová Emília	116	112	80	92	400
35	Králik Imrich, Ing.	94	102	77	69	342
53	Považan Miroslav, Mgr.	70	86	65	64	285
47	Murín Ivan, Ing.	74	71	51	70	266
65	Zaujec Miloš	74	70	49	65	258
29	Kollár Ladislav, Ing.	64	63	57	62	246
62	Varga Igor, Ing.	66	57	39	60	222

Z rokovania Mestského zastupiteľstva Tlmače

Schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 32 / 2009 o dani z nehnuteľnosti na rok 2010 dňa 26. 11. 2009 Mestským zastupiteľstvom - zostáva nezmenené.

Menia sa dátumy splatnosti pre právnické osoby a to:

1. splátka vo výške 33,0 % vyrubenej dane z nehnuteľnosti do 30. apríla bežného roka, ostatné splátky zostávajú nezmenené.

Schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 31/2009 o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2010

dňa 26. 11. 2009 Mestským zastupiteľstvom.

V I. časti – Miestne dane, daň za psa čl. 2, odst. 5.

Sadzba dane sa určuje nasledovne:

- a) 5,- € ročne za každého psa chovaného pri rodinnom dome,
- b) 10,- € pri rekreačnej chate, viničnom domčeku a v hospodárskych dvoroch a dvorčekoch,
- c) 25,- € ročne za každého psa chovaného v byte hromadnej bytovej výstavby,
- d) 5,- € ročne za každého psa, ktorý je využívaný na podnikateľské účely, alebo je umiestnený v podnikateľskom objekte. odst.13

Správca dane ustanovuje, že poskytnie 50% úľavu za psa držiteľom preukazu občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím (ZŤP). Občanom nad 70 rokov poskytnie úľavu 50% u vyššie uvedenej sadzby (pod bodom 5 b).

Podmienky na poskytnutie daňovej úľavy na daň za psa sa posudzujú (§ 29 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady) v znení neskorších predpisov vždy k 1. 1. príslušného roka na základe písomnej žiadosti daňovníka, ktorú daňovník predloží do 31. 01. príslušného roka.

V II. časti – Miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Sadzba poplatku:

a) Správca určuje sadzbu poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pre poplatníkov vo výške 24,- € za 1 osoba/rok (t.j. 0,066 € za 1 osoba/ deň).

b) Správca určuje sadzbu poplatku za množstevný zber 0,1 € za 1 kg odpadu a 0,02 € za 1l odpadu pre poplatníkov vid' bod 2, písmeno b) a c).

Plné znenie VZN č. 31 a VZN č. 32 si môžete prečítať na stránkach mesta (www.mestotlmace.sk).

Tlmačania v krajine galského kohúta

(Dokončenie z 1. str.)

V sobotu sme zavítali do mesta Verneuil en Halate, kde sa so slovenským folklórom stretávajú šesť rokov, čo bolo vidieť, aj cítiť, pretože plná športová hala tleskala od prvých tónov a krokov tanečníkov na javisku. Milým prekvapením pre nás bola návšteva 2. tajomníka Slovenského veľvyslanectva vo Francúzsku, pána Mareka Murína, ktorého prítomnosť dodala tomuto vystúpeniu oficiálnejší ráz a pre nás, účastníkov zájazdu bola vyjadrením spolupatričnosti a národnej hrdosti.

Neboli to však stretnutia, zamerané len na spev a tanec, ale v hovorom slove pána Vladimíra Tabáčika, podpredsedu AF-SP, ktorý veľmi príjemne a zrozumiteľne prítomným predstavil Slovensko, jeho bohatú históriu i súčasnosť. Všetko bolo doplnené predajným stánkom so slovenskými suvenírmi.

Nedeľa patrila 6. ročníku Folklórneho festivalu v meste Beauvais, kde sa okrem FS Vatra predstavili folklórne súbory národnostných menšín, ktoré v regióne žijú – Taliani, Portugalci a domáci Francúzi. Viac ako 400 divákov v hľadisku vytvorilo výbornú kulisu, zvlášť keď tanečníci uviedli svoje tance z regiónu Tekova za doprovodu ľudovej hudby, vedenej primášom Jánom Rédlím.

Pod režijné spracovanie tanečných choreografií sa podpísali manželka Urbanovi a ich syn Martin s manželkou Táňou, bývalými sólistami Lúčnice i SLUK-u. Nedá sa nespomenúť sólové vystúpenie 10-ročného Alexa Danihela, člena detskej ľudovej hudby pri Základnej umeleckej škole v Tlmačoch v hre na cimbal, ktoré každého diváka priam dvíhalo zo sedadla. Vatra znovu potvrdila svoje kvality, pretože jej vystúpenie patrilo k tým

najúspešnejším, o čom svedčil aj búrlivý potlesk divákov, či dokonca autogramiáda mladého cimbalistu počas prestávky. Na tomto mieste patrí všetkým Vatrákovi veľké Ďakujeme!

Vďaka sprievodcovskému slovu Ing. Ľubomíra Kraťovanského, riaditeľa Informačného ústredia Matice slovenskej sme dokonale skĺbili vystúpenia s prehliadkou historických i súčasných skvostov Paríža. Aj keď sa nás únava čiastočne zmocnila, dojmy a pocity z Notre Damu, Eiffelovej veže, La Défense, Víťazného oblúka, Versailles či Louvru boli a sú určite silnejšie. Únava pominie, ale pocity a zážitky v nás zostanú.

Je potrebné vzdať hold p. Manáčkovej a jej spolupracovníkom, že aj napriek ťažkým podmienkam dokážu Francúzom i Slovákom žijúcich vo Francúzsku priblížiť Slovensko, jeho tradičnú kultúru pred početnou diváckou kulisou. Podujatie sa uskutočnilo s finančným príspevkom Ministerstva kultúry SR, Nitrianskeho samosprávneho kraja a mesta Tlmače, bez ktorých pomoci by sme ťažko takéto podujatie zrealizovali.

Alena Senešiová,
riad. MsKS Tlmače

Ing. Ľubomír Kraťovanský,
riad. IÚ MS Martin

Slovenský ľudový umelecký kolektív je profesionálnym telesom, pôsobiacim v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru na Slovensku. Tento 60-ročný súbor zavítal do Tlmač 25. apríla, aby potešil svojim novým hudobno-tanečným programom. Je o to výnimočnejší, že ho možno odohrať aj v komornom prostredí a tým byť zas o niečo bližšie k ľudu. Na jeho účinkovaní sa spolupodieľajú viaceré zložky SLUK-u, ako ľudový orchester, sólisti tanečného súboru, ženská spevácka skupina, ale aj niekoľko hostí.

Budú hrať

Pod názvom a slovným zvolaním „Budú hrať, budú hrať“ sa celé predstavenie začalo. Mestské kultúrne stredisko v Tlmačoch, ponorené do pološera postupne odkrývalo členov ľudového orchestru na čele s primáškou Zuzanou Pokornou, ďalej členky ženskej speváckej skupiny pôsobiacej pri SLUK-u, až na-

SLUK potešil aj Tlmačanov

pokon dotancovali na pódium i dva tanečné páry.

Čerstvo vzniknutý komorný program (premiéra sa odohrala pred necelými dvoma týždňami v domácom prostredí v Bratislave) bol v prvom rade zameraný na hudobnú stránku, spevákov a instrumentalistov. Tentokrát bol tanec druhotný a viac menej len dotváral atmosféru. Práve pre uvedené skutočnosti sa hodí na menšie pódia a pokojne ho môžeme klasifikovať ako útvar menších javiskových foriem.

Na precíznom prejave svojho umenia spolupôsobil okrem interpretov i autorský kolektív. O hudobnú dramaturgiu sa postarala Mária Straková (zo ženskej speváckej skupiny pri SLUK-u) a Štefan Molota. Medzi hosťami sme videli aj Róberta Puškára, Igora Hraška a Adrianu Jarolínovú.

Pestrosť hudobných nástrojov

Diváci ostávali hudbou a variabilitou prevedenia miestami úplne očarení. Okrem sláčikových a strunových hudobných nástrojov sa ovzduším predierali aj zvuky dychových nástrojov (napríklad ústne harmoniky, zobcová flauta, priečna flauta, píšťalka, fujara...). Objavili sa však aj rytmické hudobné nástroje, ako tamburína, bubienok a klasické drevené paličky boli nahradené drevenými lyžicami.

Prostredníctvom hudby, spevu a tanca sa autorom podarilo poukázať na rozmanitosť folklóru Slovenska. Účinkujúci stvárňali desať charakteristických regiónov. V hre s umením sme postrehli improvizáciu, krásnu veľavravnú mimiku i spontánne muzicírovanie, ktoré však pôsobili osviežujúco, nadľahčene, a preto bolo celé predstavenie príjemným re-

laxom. Ako sa vyjadrili diváci – *bol to hotový balzam na dušu!*

Nezabudnuteľná atmosféra

Svoje čaro vneslo do predstavenia množstvo ľudových piesní, trávnic, hudobných skladieb a sóľ viacerých hudobných nástrojov (flauty, ústne harmoniky, píšťalka, cimbál...) Nielen roztancované tanečné páry dodávali večeru potrebnú dynamiku a napätie. Postupné pridávanie hudobných nástrojov, premeny scény, pribíhanie tanečníkov a citlivo zladené situovanie spevákov pôsobili uceleným dojmom. Niet divu, veď do nášho regiónu zavítali profesionáli v oblasti spracovania a interpretácie slovenského folklóru.

Dokázali odľahčene, nie vo vážnom duchu, stvárniť aj ťažký údel niekdajšieho pracujúceho človeka, najmä však ženy, starajúcej sa o domácnosť, o deti i o pole. Pre ľahkosť stvárnenia bol celý program nielen dobre čitateľný, ale najmä hrejivý pre srdcia divákov.

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

Tlmače ožili vďaka „Činohraníu“

To, že sa Tlmače stali mestom ochotníckeho divadla vedia určite všetci priaznivci kultúry v našom regióne. Ale možno je stále málo známy fakt, že Mestské kultúrne stredisko dostalo zelenú na usporiadanie celoslovenskej súťažnej prehliadky neprofesionálneho činoherného divadla, ktorá sa vníma ako súčasť každoročnej Scénickej žatvy. Tento rok je tretím ročníkom Tlmačského činohrania a o umelecké zážitky, stretnutia s umelcami, ktorí hrajú srdcom či o zábavu nebola vôbec núdza.

Mestské kultúrne stredisko Tlmače, Národné osvetové centrum Piešťany, Regionálne osvetové stredisko Levice, Rada pre neprofesionálne divadlo na Slovensku s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR sa postarali o to, aby na 3. ročník celoslovenskej prehliadky neprofesionálneho činoherného divadla – (súčasť Scénickej žatvy – 87. ročníka prehliadok a festivalov slovenského amatérského divadla) mohli nielen prísť, ale sa aj vynikajúco cítiť všetci priatelia divadla.

Dňa 12. – 14. júna všetko začalo popoludňajšími slávnostnými otvorením a muzikálnou zvukovou festivalu. Za tri plnohodnotné dni odohralo svoje predstavenia sedem súťažných a dve nesúťažné divadelné súbory (jedno predstavenie sa nekonal). Medzi súťažiacimi sa ocitli DS DAXNER Tisovec (hra *Faust*), Levočská divadelná spoločnosť s hrou *Pastier*, Divadlo DISK z Trnavy s predstavením *Nádych*, drámu *Kňaz* predviedol Divadelný súbor J. Chalupku z Brezna, komédiu *Široká zem, blázniví ľudia* zahrli divadelníci z Púchova (Divadelný súbor HOMO FUGE), ďalšou komédiou divákov obšťastnilo DIVADLO COMMEDIA Poprad (*Statky zmátky*

alebo *Ako sa Gianni Schicchi dostal cez posteľ k majetku*) a napokon súťaženie doplnil Divadelný súbor HVIEZDOSLAV zo Spišskej Novej Vsi s drámou *Odvrhnuté deti*.

Profesionálny výkon predstavením pre deti aj pre dospelých *Cisárov pisár* podalo DIVADLO NA PERÓNE Košice v netradičnom prostredí – v parku vedľa kultúrneho domu na Lipníku (pristavovali sa aj okoloidúci chodci, dokonca aj autá – škoda len, že účasť bola malá). Hostom prehliadky bolo aj ďalšie profesionálne teleso: DIVADLO KONTRA zo Spišskej Novej Vsi, ktoré sa prezentovalo tesne pred záverečným nedeľným vyhlásením výsledkov a vyhodnotením prehliadky tragikomédiou *Kamene vo vreckách*.

V Tlmačoch však pri podujatí spojených s ochotníckym divadlom nikdy nejde len o predstavenia. Populárny sa stal Divadelný klub, v ktorom sa cez deň vedú rozborové semináre a v noci, čo je omnoho pútavejšie, nás organizatori každoročne niečím prekvapia. Tento rok to bola improliga (improvizácia na vytiahnuté témy), koncerty dvoch hudobných skupín – ZVUK A DYM Levice a Music band Divadla 10 v kruhu z Bánova a napokon „básnický automat.“

Počas celého festivalu návštevníkov sprevádzala originálna, trochu možno odvážne uletená moderátorská dvojica: Roman Mihálka a Adrián Ohrádka. V divadelnom klube dostali všetci možnosť „vyplakať sa“ na *Múre nárekov*, resp. nechať svoj vlastný odkaz o pocitoch a spokojnosti na pripnutom plagáte. Čo – to ste sa dočítali aj vo festivalovom denníku.

Výkony hodnotila odborná porota: Miroslav Ballay, Miklos Forgács,

Pavel Graus, Dária Fehérová, Jozef Krasula. A kam sa dostanú tí najlepší? Víťazi sú navrhnutí do užšieho výberu na odporúčanie do programu Scénickej žatvy v Martine. Dôležité však pre všetkých ochotníckych hercov bolo najmä zahrať si, mať úspech u divákov a dobrý pocit. Dokonca aj hospodárska kríza je pre nich v danom momente pasé.

Individuálne ceny získali **Michal Stejskal** za stvárnenie postavy *Me-fista* vo *Faustovi*, **Daniel Duban** za herecký výkon v inscenácii *Nádych*, kolektívny herecký výkon ocienila porota pri Divadle **COMMEDIA Poprad**.

Ocenená bola aj výprava **Divadelného súboru J. Chalupku** v

inscenácii *Kňaz*, dramaturgický prínos v inscenácii *Široká zem, blázniví ľudia* (Divadelný súbor **HOMO FUGE Púchov**) a žánrový prínos inscenácie *Odvrhnuté deti* (Divadelný súbor **HVIEZDOSLAV pri MsKS Spišská Nová Ves**).

Programovej rade Scénickej žatvy 2009 boli odporúčené tieto súbory a inscenácie:

1. miesto - **Divadlo DISK Trnava s inscenáciou Nádych**
2. miesto - **COMMEDIA Poprad s inscenáciou Statky zmátky alebo...**

3. miesto - **Divadelný súbor DAXNER Tisovec s inscenáciou Faust**

3. miesto - **Divadelný súbor Levočská divadelná spoločnosť s inscenáciou Pastier**

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

Foto: Ladislav Mereš

Vyhodnotenie Pikniku pod Slovenskou bránou *Gulášový*

11.07.2009 na amfiteátri v Tlmačoch

VÍŤAZI

1. Pavol Ďatko, Miroslav Solčiansky,
2. Peter Budovec, Tomáš Mlynárik
3. Erik Švarc

Tlmačania hrali v SND – bolo vypredané

Ak sa človek snaží robiť niečo od srdca, určite sa mu radosť z dobre vykonanej práce raz znásobí. Tento rok bol pre ochotnícky divadelný súbor *Hľadanie* Tlmače skutočne plodný, aj napriek tomu, že nenaskúšal žiadnu novú divadelnú hru. Pri oceňovaní a odporúčaní najlepších amatérskych divadelníkov každoročnej sezóny je to však úplne bežné. S hrou, ktorá sa naštuduje jeden rok sa súbory reprezentujú doma i v zahraničí po celý budúci rok, až kým nie sú nominované ďalšie divadelné súbory.

Nominácia do Macedónska

Potom, ako hra *Orchester Titanic* zvíťazila na Divadelných dňoch pod Slovenskou bránou 2008 a po víťaznom účinkovaní aj na II. ročníku Tlmačského činohrania v tom istom roku sa jej členovia ocitajú na stále väčších a väčších divadelných doskách.

DS *Hľadanie* sa už v máji tohto roku vďaka nominácii medzinárodnej organizácie pre neprofesionálne divadlo AITA/IATA dostal na medzinárodný festival *Faces without masks* 2009 do Macedónska.

Hodnotila ich medzinárodná porota a medzi inými aj známa macedónska herečka, ktorá sa pohybuje medzi rebríčkami TOP 10 najznámejších macedónskych hercov. Priznala, že sama hrala hru od tohto dramatika (Christa Bojčeva), dokonca, že ho osobne pozná a text spomínanej hry definovala ako komplikovaný text komplikovaného autora. Pred hercami zo Slovenska a ich stvárnením hry *Orchester Titanic* „skláňa pomyselný klobúk dole z hlavy“.

Prítomnosť v Macedónsku priniesla *Hľadaniu* ďalšiu šancu, teda ponuku, ktorá sa neodmieta.

S hrou od Bulhara priamo do Bulharska

Na medzinárodnom festivale v Macedónsku si Slováci všimli aj Bulhari. Pozvali teda Tlmačanov do svojej krajiny na ich medzinárodný festival, keďže naštudovali hru Christa Bojčeva, žijúceho bulharského dramatika. Ten dokonca prisľúbil, že sa na predstavenie príde pozrieť, avšak z pracovného vytiaženia sa mu to nepodarilo.

Augustový festival *Priests of the Muses* nebol prioritne divadelný, ale skôr multimelecký. Slovenskí herci mali úžasný zážitok, pretože do prírodného štátu si mohli priviesť aj členov svojej rodiny. A, samozrejme, bola to pre nich pocta, že mohli pozitívne reprezentovať Slovensko v zahraničí.

Bulhari boli tiež hrdí, až natoľko, že so súborom natočili rozhovor do bulharského národného rozhlasu. Ešte snáď treba pripomenúť, že predstavenie sa odohrávalo vonku na pódiu. Takže nová skúsenosť – v open air priestore.

Pocta z domoviny

Pomaly sa znovu objavenou tradíciou stáva, že najúspešnejšie ochotnícke súbory, ktoré skončili na najvyšších pozíciách divadelnej sezóny, dostanú privilegium zahrať si na doskách Slovenského národného divadla (SND). Celé slovenské divadelníctvo vzniklo na základoch ochotníckeho divadla, a preto týmto gestom, ako pre **POHRONIE** vyjadril riaditeľ Činohry SND Štefan Bučko, vyjadrujú profesionáli podporu

i spomenutie si.

Divadelná sezóna v Bratislave sa začína práve predstavením ochotníckeho súboru. Tento rok 8. septembra otvorila spomínanú sezónu hra *Orchester Titanic*, podaná tlmačskými hercami a režisovaná

Alenou Senešiovou, ktorú mnohí poznajú ako riaditeľku MsKS Tlmače. Štefan Bučko sa vyjadril, že je rád príchodu *Hľadania* do novej budovy SND a ďalej pokračoval: „*Tam, kde žijú tradície, je i myšlienka. Celé predstavenie, ktoré som práve videl, je na zamyslenie. Človek myšlienky, nad ktorými premýšľa, môže i nemusí prijať.*“ Citujúc istého francúzskeho mysliteľa uviedol, ako naňho pôsobilo hra: „*Človek nemôže len pochybovať, ale aj pochybovať o pochybovaní.*“

Prekvapivé stretnutia

Tých pôct sa Tlmačom v Bratislave ešte niekoľko ušlo. Samotní herci ani netušili, kto sedí v hľadisku a kto im príde zablahoželať v rámci malého posedenia, na ktoré ich po predstavení pozval sám riaditeľ Činohry. Okrem gratulácie Štefana Bučka, ktorý zdôraznil, že je dôležité, ak si aj ochotníci môžu okúsiť profesionálne divadlo a že sa skláňa pred ich túžbou hrať, sa recepcie zúčastnil aj zástupca primátora Tlmač Július Žubor a prednosta MsÚ Jozef Vidan.

Najprekvapivejšie a najemocionnejšie však bolo vidieť a vypočuť si reakcie významných slovenských hercov: Božidary Turzonovovej, Leopolda Haverla a Márie Breine-

rovej. Predstavenie hodnotili vysoko pozitívne. Dokonca Božidara Turzonovová prejavila živý záujem o toto divadelné dianie a prisľúbila, že na budúci rok príde aj so svojím manželom hercom Jozefom Adamovičom na jeden z tlmačských divadelných festivalov.

Tlmačania sú hrdí

Hra, ktorá udivuje a núti zároveň zamýšľať sa, obohatila všetkých divákov o množstvo zamyslenia hodných ideí. Spomeňme aspoň niektoré: „*Sen nie je život, napriek tomu, že život je sen,*“ alebo „*Každý v sebe nosí celého ducha sveta*“. Nezabudnuteľným sa určite stane tá časť divadelného predstavenia, keď sú herci (Martin Kabát, Jozef Krčmár, Alena Senešiová a Ladislav Hlaváčik) nastúpení ako členovia speváckeho telesa, dirigovaného iluzionistom Harrym (Jurajom Hruškom) za rezonujúcich tónov Beethovenovej 9. symfónie – inak známej európskej hymny.

Podporiť domácich prišli aj ľudia z blízkeho okolia až dvoma (takmer plnými) autobusmi. Celková kapacita divadelného štúdia bola zaplnená. Na predstavenie sa do SND prišlo pozrieť 149 divákov, ktorí odchádzali plní dojemov a nezabudnuteľných zážitkov. Je chvályhodné, že aj tieto predstavenia sa stretávajú so záujmom a že vždy je vypredané.

Tých zážitkov však najviac mali naši umelci z 15-ročného divadelného súboru *Hľadanie* – tlmačskí neprofesionálni herci, ktorí dosiahli profesionálnu úroveň. Gratulujeme!

ĎALŠIE INFO O TLMAČSKOM DIVADELNOM SÚBORE NA: www.hladanie.dosky.sk

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

Privítanie najmenších

Zvyčajne dvakrát do roka usporadúva Mestský úrad v Tlmačoch v obradnej miestnosti slávnostné víťanie „novorodencov“ do života. Dňa 29. mája privítali zástupcovia mesta 16 malých detí, ktoré primátor mesta Miroslav Považan vo svojom príhovore tituloval malými občanmi mesta. Je to už druhá šestnásťka novorodencov-Tlmačanov, ktorá sa narodila v roku 2008. Ako sa vyjadril primátor, je to stále pomerne slušný počet.

Dúfajme, že to tak aj ostane, pretože demografický vývoj súvisí so zmenenými vnútornými podmienkami slovenskej spoločnosti. V dnešnej dobe v mnohých prípadoch tento vývoj obyvateľstva závisí od životného príjmu rodičov či zvýšených životných nákladov, od miery nezamestnanosti, ktorá rapídne stúpa i od finančnej dostupnosti bývania.

A alarmujúce sú najmä dlhodobšie prognózy. Štatistický úrad Slovenskej republiky v spolupráci s Výskumným demografickým centrom pri INFOSTATE vypracoval

ešte v roku 2002 prognózy vývoja obyvateľstva za Slovenskú republiku s časovým rozpätím do roku 2025. Podľa najpravdepodobnejšieho variantu sa predpokladá, že Slovensko by malo mať do r. 2025 približne 5,2 miliónov obyvateľov, čo je v porovnaní s dnešným počtom o 180-tisíc menej.

Mestom usporadúvané víťanie najmladších občanov, ale najmä skvalitnenie životnej úrovne a podmienok pre zamestnanie by sa mohli stať motivačným faktorom pre zrod ďalších detí. A najmä, ak ich tak milo privítajú, že im aj iné detičky zaspievajú a zarecitujú alebo že sa im zaspie-

va s doprovodom klavíra, určite sa potešia aj ich rodičia. Malí však najväčšiu radosť aj pri tomto piatom víťaní novorodencov mali z plyšovej hračky, ktorú si každý z nich odnášal spokojne domov.

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

Divadelné dni pod Slovenskou bránou prekvitali ako máj

Stalo sa už tradíciou, že v predĺžený jarný víkend sa Tlmačania, ale aj všetci z okolia tešia na krajskú prehliadku neprofesionálneho divadla, ktorá sa tentokrát konala 1.-3. mája už po osemnásty raz. Regionálne osvetové stredisko Levice, Mestské kultúrne stredisko Tlmače s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR, húževnatý organizačný štáb a všetci priatelia a milovníci divadla, ktorí prišli, sa postarali a istým spôsobom i prispeli k nezabudnuteľnej atmosfére festivalu. Tá v návštevníkoch zanecháva každoročne kus nefalšovanej sympatie.

Čo prekvapilo...

Tento ročník prekvapil najmä prevahou mladých ochotníckych divadelných súborov. Ako sa vyjadril jeden z porotcov hodnotiacej komisie, režisér Eduard Stanovský (inak stálica tohto divadelného festivalu), „*cítiť bolo priam atak mladých*“. Mládež Tlmače naozaj zaplavila a hlavne pozitívne naladila. Postarali sa o to súbory, ako Divadelná skupina GAV Levice, Divadlo Strom na ceste Levice, Divadlo Zasesmelendve pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre, Divadlo Jednosmerka Levice, Divadlo Napočkanie Tlmače, ale aj OZ Divadlo Paradox Nové Zámky, Celkom malé divadlo Žemberovce a Divadlo Šok Šafa.

Pozoruhodným úkazom tohto ročníka bolo fungovanie niektorých ochotníckych hercov, nie v jednom, ale hneď v dvoch divadelných predstaveniach. Hovorí to o dávke odvahy a lásky k divadlu, podobne, ako zvládanie dvojrolí.

Čo sa hralo...

V predstaveniach sa objavili komédie aj dráma, známe i menej známe divadelné hry, napríklad Bačova žena od Ivana Stodolu, Harpagónia od J.B. Moliera, Magna Moravia od Mariána Mikuša, Alica v krajine zázrakov od Lewisa Carola, samozrejme v patričných úpravách (niekedy aj v názve).

Na divadelných doskách účinkoval aj tento rok zahraničný hosť. Bolo ním Divadlo Tramtarie z Olomouca a na záver Divadelných dní zahrali komédiu *Rozmarné leto*.

Medzi sprievodnými podujatiami, ktoré k festivalu, inak zvanému aj Memoriami bratov Držkovicov, patria, sa objavili koncert folkovej skupiny Zvuk a dym Levice a karaoke show, či už tradičná improlīga, ktoré nesmeli chýbať vo večernom Divadelnom klube. Pre deti vystupoval šašo Maroš a zábavný program si pre ne pripravili aj Roman Mihálka z Levíc a Aďo Ohrádka z Bánova, zároveň nekonvenčná moderátorská dvojica. Títo dvaja herci-komici zo svojho vystúpenia *Detské divadenie* na námestí pozvali detičky na pódium do divadelnej sály a všetci spolu uviedli (odmoderovali) po-

sledné festivalové predstavenie.

Čo to prinieslo...

V spoločenskom dome to divadelne vrelo, pred ním bolo zas tiež veľmi živo, no najviac to azda zarezovalo v divadelných a diváckych srdiečkach. Po každom predstavení. Po každom výkone. A najmä po vyhlásení výsledkov:

Individuálne ceny:

- Divadelná skupina GAV Levice za aktuálny satiricko-komediálny rozmer v inscenácii „Záhľadné zmiznutie superaganta 00 na Slovensku“
- za scénografické riešenie v inscenácii „Harpagónia“
- za autorský kolektívny prínos v inscenácii „...nezavesujte sa, ste v poradi...“
- za herecké výkony kolektívu súboru Divadlo PARADOX v inscenácii „Magna Moravia“
- Lucii Šulovej za svojrázny autorský a inscenačný prínos v inscenácii „Memento mori (alebo nech smrť odpočívá v pokoji)“

torský a inscenačný prínos v inscenácii „Memento mori (alebo nech smrť odpočívá v pokoji)“

- za vynaliezavú farebnú charakterizáciu kostýmov v inscenácii „Ženské rozhovory“

- Rebeke Krčmárovej v úlohe Aprílového zajaca v inscenácii Alica v krajine zázrakov

- za hudobnú interpretáciu v inscenácii „Balada o Eve“

Miesta spojené s návrhom na zaradenie do Programovej rady na celoštátnu prehliadku EXIT 2009 v Levoči (Divadla mladých):

1. miesto Divadlo Jednosmerka Levice - Memento mori (alebo nech smrť odpočívá v pokoji) Divadlo Napočkanie Tlmače - Alica v krajine zázrakov

2. miesto Divadlo Zasesmelendve pri ZUŠ J. Rosinského v Nitre - ...nezavesujte sa, ste v poradi...“

Pilotná akcia – festival Tlmačská Kalba

Nadšenie mládeže z kapelovej muziky, ale i obvyčajný záujem popohnali divákov 15. augusta v sobotu na amfiteáter pod Lipníkom. Tu sa od piatej hodiny popoludní do neskorých nočných hodín vystriedali mladé kapely a všetko uzavrela diskotéka.

Návštevníci *Tlmačskej Kalby* mali možnosť vypočuť si čo-to z repertoáru ôsmich mladých hudobných skupín z blízkeho okolia. O rockovo-punkovo-skačkový festival sa postarali hudobné zoskupenia: EXIT TOILETS, THE BZZZI, EXTENSE, SICK DOG, ZOČI VOČI, JEM JAM, PHONEMA a THE PARANOID. Na záver vystúpil SKA DJ Joe67 so svojím *Dance Craze Soundsystem*-om.

Akcia pre mladých

Deficit organizovanej zábavy pre mládež pociťujú nielen starší, skúsenejší a ostrieľanejší spoluobčania nášho kraja, ale aj samotná mládež. Preto sa práve mladí a kreatívni ľudia, ktorí milujú hudbu, rozhodli zorganizovať niečo (nielen) pre ich vekovú kategóriu.

Názov *Kalba* je tínedžerskou alternatívou slova zábava. Je odvodené od slova kalif. Názov vznikol kdesi pri táboráku a najmä vďaka jeho ne-tradičnosti ho organizačný tím uznal za najvhodnejší.

Diváci mali možnosť vidieť všetkých vopred dohodnutých osem kapiel vrátane DJ-a. Dôkazom toho, že kapely spolupracovali seriózne a profesionálne bol fakt, že všetci poctivo dodržali zmluvné podmienky a podali skvelé výkony. Aj keď im, dodajme pre zaujímavosť, primárne nešlo o honorár, maximálne o sym-

bolický.

Zábava frčala bez prestania až do skorých ranných hodín, presnejšie do pol piatej. *Afterparty* pod taktovkou SKA DJ-a dopadla mimoriadne úspešne za vysokej účasti tancujúcich a dobre sa baviacich ľudí.

Blížšie o účinkujúcich

Kapely vystupovali väčšinou v klasickej rockovej zostave, tj. jeden až dvaja gitaristi, basgitarista a bicie. Interpreti boli starší aj mladší. Z domáciach kapiel sú to spomínané EXIT TOILETS, ktorá v aktuálnej zostave absolvovala svoj tretí koncert a JEM JAM. Organizátorom srdcu blízka kapela The BZZZI nemohla chýbať, veď si ju tiež dovolia nazvať domácou, pretože v nej účinkuje jeden z usporiadateľského tímu.

Všetci interpreti, až na bratislavského Joe-a 67, ktorý sa postaral o zábavu na *afterparty* v rytme SKA, boli z nitrianskeho kraja, či už boli z Levíc - SICK DOG a PHONEMA, z Nitry - ZOČI VOČI a EXTENSE a niečo ako hlavný účinkujúci program - skupina THE PARANOID z Úľanu nad Žitavou.

Samotní organizátori sa vyjadrili, čo bolo vlastne ich prioritou: „Hľadali sme najmä mladé, menej známe, no kvalitné kapely, hrajúce hudbu od rocku, cez punk až po nu-metal, ktorým sme chceli dať priestor zviditeľniť sa a možnosť zažiť akú-takú festivalovú atmosféru.“

Logo a organizácia

Dvojfarebné pásky, ktoré sa prideliť mali z dôvodu zamedzenia požívania alkoholických nápojov neploletými účastníkmi sa prideli-

3. miesto Divadelná skupina GAV Levice - Záhľadné zmiznutie superaganta 00 na Slovensku

Miesta, z ktorých prvé dva ocenené súbory sú spojené s návrhom na zaradenie do Programovej rady na celoštátnu prehliadku činoherného divadla Tlmačské činohranie v Tlmačoch:

1. miesto OZ Divadlo Paradox Nové Zámky - Magna Moravia

2. miesto Divadlo Paradox Nové Zámky - Ženské rozhovory

3. miesto Celkom malé divadlo Žemberovce - Balada o Eve

Pre každého účastníka či návštevníka Divadelných dní niečo priniesli. Možnosť zábavy, poučenia, zamyslenia, odreagovania, no najmä možnosť stretnutia starých známych či spoznania celkom nových milovníkov a nadšencov umenia. Nabudúce pridte aj vy!

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

vali priamo pri bráne po preukázaní občianskym preukazom. V areáli sa navyše nepodávali žiadne destiláty, len desať stupňové pivo, ktoré však dostal iba vlastník červenej, čiže dospelej pásky.

Dobrá akcia si vyžaduje dobrú reklamu, kvalitné a konštruktívne usmernenia či rady (rodičov i pracovníkov mestského kultúrneho strediska v Tlmačoch, ktorým patrí veľká vďaka) a najmä pútavé logo. A to nechýbalo ani nultému ročníku. Tri škeriace na tvári kričali už odďaleka. Logo, ako aj design plagátu, vzniklo ceruzkou Alice Záhorskej. Malo predstavovať škálu hudobných štýlov, ktoré sa na *Kalbe* vyskytli. Pankáč, rocker a SKA-man sa preto stali maskotmi *Kalby* a pre ich (náhodné a nie schválne) hispánske zafarbenie pleti dostali aj patričné mená: v hore spomínanom poradí Rodrigo, Ramon a Juan ☺.

A čo predstavy do budúcnosti? Spýtali sme sa na doterajšie odozvy. Stál by budúci ročník zato? A dostali sme odpoveď: „Je pravdou, že zo všetkých strán sa na nás hrnú iba pozitívne ohlasy a aj práve preto sme došli k stanovisku, že ďalší ročník jednoducho musí byť... a potom ďalší a ďalší. Zárukou toho, že *Kalib* sa bude aj budúci rok, je fakt, že na ďalšom ročníku sa už v týchto chvíľach pracuje.“

Kto bol na *Tlmačskej Kalbe*, alebo naopak o nej ešte nepočul, sa môže niečo dozvedieť aj na: www.kalba.w4rez.sk

VEĽA ŠTASTIA PRI ĎALŠOM ROČNÍKU!

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

PO-KU-S v Bruseli

Spevacka skupina senioriek PO-KU-S z nášho mesta je už širokej verejnosti dostatočne známa prostredníctvom vystúpení na hádam všetkých podujatiach, ktoré JDS, MsKS a samotné mesto Tlmače poriadajú. Dobrý chýr sa šíri rýchlo a tak naše vystúpenia mali možnosť vidieť diváci nielen v Tlmačoch, Leviciach, Rybníku, Starom a Novom Tekove, v Novej Dedine, Žarnovici, Červenom Hrádku a Machuliniciach, no 7. októbra 2009 dokonca v samom srdci Európskej únie – v Bruseli.

Nabrali sme odvahu a požiadali europoslankyňu pani Moniku Flašíkovú-Beňovú o možnosť návštevy niektorej z európskych inštitúcií. Odpoveď bola rýchla, rovnako i termín. Organizačne sa však všetko zvládlo a tak náš autobus s kultúrno-spoločenskou reprezentáciou mesta

nabral 5. 10. 2009 smer Brusel. Bez problémov sme všetci (i tí skôr nariadení) zvládli cestu nočnou krajinou – Rakúsko, Nemecko, Belgicko.

Brusel nás očaril svojimi historickými pamiatkami, novodobou modernou architektúrou, ale aj početnou zeleňou parkov a lesíkov, nie nadarmo sa považuje za najzelenšie mesto Európy. Je správnym strediskom provincie Brabantsko vo flámskej časti Belgicka. Počtom medzinárodných a nadnárodných spoločností, ako sú NATO, EÚ, CECA, EURATOM, a iné – predbehol Londýn i Paríž a v počte diplomatických sborov je druhý za Washingtonom. Boli sme hrdí a vďační, že náš rodák p. Reinvarť, ktorý pôsobí v diplomatických službách v Bruseli, prejavil ochotu stretnúť sa s nami a prišiel nás pozdraviť a podporiť do EP.

Za tých pár hodín, ktoré sme mali prvý deň v Bruseli k dispozícii sme toho videli dosť:

- Katedrálu St. Michael a St. Gudula – hlavný bruselský chrám postavený v 13.-15. stor. v nádhernom gotickom štýle. Stavba katedrály trvala 200 rokov a preto na nej vzhliadnete prvky tak rannej, ako i vrcholnej a neskorej gotiky

- Kráľovský palác – Palais Royal-klasicistická honosná budova z 18. stor., sídlo belgického kráľa (bol doma, na budove viala štátna vlajka)

- Kráľovské námestie – Place Royal, v štýle Ľudovíta XVI.

- Grand Place – Veľké námestie-vzniklo v 12. stor. na mieste tra-

dičného trhu a považuje sa za najkrajšie námestie na svete. Obklopujú ho zlaté cechové domy.

- Radnicu – Hotel de Ville, ktorá domnuje námestiu a je zaraďovaná k najkrajším gotickým stavbám v Európe.

- Manneken Pis – cikajúci chlapec, vari najznámejšia bruselská soška a zároveň najstarší občan mesta.

Po nákupoch povestnej belgickej čokolády, z centra mesta sme sa premiestnili k povestnému BRUPARC-u. Je to rekreačný park zahr-

ňujúci veľtržný areál Heysel s Palais de Contenaire a Atomium – model molekuly železa 165-miliardkrát zväčšený z ocele a hliníka. Pozostáva z 9-ich, výťahmi prepojených guľí o priemere 18 m a celkovej výšky 102 m. Atomium vzniklo pre účel svetovej výstavy EXPO v r. 1958.

V areáli parku je MINI-Európa – súbor 350 modelov v merítku 1:25, najdôležitejších stavieb a technických pamiatok 70 miest štátov EÚ. Naše Slovensko zastupuje secesná stavba Modrého kostolíka z Bratislavy.

Unavení, no plní dojmov z prvého dňa sme usínali v čistom, pohodlnom hoteli cca 20 km od Bruselu. Na druhý deň ráno, po výdatných raňajkách zo „švédskych stolov“ sme už boli všetci v „gala“. Čakal nás „naš deň“.

V blízkom parčíku pri budove EP sme si „štimovali“ hlasy a zožali potlesk na otvorenej scéne od prechádzajúcich turistov a obyvateľov metropoly. Bol to príjemný pocit.... V stanovený čas sme vstupovali do priestorov EP. Po srdečnom, milom vzájomnom zvitani s europoslankyňou pani Monikou Flašíkovou Beňovou a jej asistentmi, spoločným fotení pred vlajkami členských štátov EÚ, premiestnili sme sa do jednej z prednáškových miestností. Tu

sme odovzdali skromné, symbolické darčeky nášho mikroregiónu a tu zazneli naše hlasy naplno. Duch neformálneho, milého stretnutia, ktoré nebolo celkom podľa pripraveného scenára, ale o to srdečnejšie, ľudskejšie sa naplnil. Nesmierne si vážime, že sa na našom stretnutí, pri svojej zaneprázdnenosti, zúčastnili všetci europoslanci za SMER-sociálnu demokraciu – aj páni Zala, Maňka, nové poslankyne Katarína Neveďalová a Monika Smolková. Hoci v našom kolektíve boli ľudia rôznorodého zoskupenia a teda aj zmýšľania, boli sme hrdí na naše zastúpenie v EP ľuďmi vysokých morálnych a politických kvalít, ktorí politike, i nám občanom rozumujú a dôstojne nás reprezentujú. Teší nás, že naši poslanci sa obklopili vzdelanými, jazykovo zdatnými, rozhladenými mladými ľuďmi, asistentmi, ktorí nám boli počas celého pobytu nápomocní. Po neformálnej besede s europoslancami, rozlúčke a po výdatnom obede priamo v parlamentnej jedálni sme odchádzali s príjemnými pocitmi

a v dobrej nálade k nášmu autobusu. Keď pridáme k tomu skvelých šoférov CK Turancar, ktorá nám cestu zabezpečovala po technickej stránke, milú sprievodkyňu CK Andreu a našu povznesenú náladu aj prostredníctvom neutíchajúcej harmoniky p. Titurusa či v prednej alebo zadnej časti autobusu, môžeme iba konštatovať, že naša cesta za „hranice všedných dní“ bola úžasná a úspešná.

Naše úprimné poďakovanie na záver patrí však našej europoslankyňi pani Monike Flašíkovej-Beňovej, ktorá nás na návštevu Európskeho parlamentu pozvala a tým umožnila všetko toto prežiť. Prajeme všetkým našim poslancom v EP pevné zdravie, veľa síl v zodpovednej práci pre naše Slovensko a jej občanov.

Za celý kolektív speváckej skupiny PO-KU-S (po kúsku srdca) a za všetkých účastníkov, obyvateľov najmenšieho mestčka v Slovenskej republike ďakuje

Ing. Gabriella Hložková

P.s. Poďakovanie patrí aj všetkým účastníkom zájazdu za dôstojnú reprezentáciu nášho mesta.

Obzretie za stretnutím seniorov „čilejkárov“

Už sa Vám stalo, že máte taký pocit, že sa musíte zastaviť a vrátiť sa späť v spomienkach, lebo zostalo niečo nedopovedané, alebo Vám v mysli víria slová pesničky, ktorá zostala niekde za vami nedospievaná? Iste ten pocit poznáte! Následne začnete rozmýšľať, dúfať, organizovať, tešiť sa hľadať tú možnosť a ten čas, kedy sa opäť stretnete.

Taký je hnací moment všetkých stretnutí a taký bol aj pred stretnutím seniorov „čilejkárov“, ktorého VII. ročník sa uskutočnil v Tlmačoch dňa 28. júna 2009. Prítomných bolo 316 seniorov z 9 obcí „čilejkárskeho“ mikroregiónu. Bolo nám potešením privítať vzácnych hostí, medzi ktorými boli okrem starostov z jednotlivých obcí aj predstavitelia OV JDS v Leviciach, predsedu Jednoty dôchodcov na Slovensku RNDr. Kamil Vajnorský a zúčastnených pozdravil aj spisovateľ Andrej Chudoba.

Bol to dobrý deň. Vydarilo sa úsilie organizátorov. V kultúrnom programe sa predstavili zástupcovia troch generácií Tlmačanov. Najmladší účastníci boli z MŠ v dolnej časti Tlmáča. Strednú generáciu v plnej sile a krásne reprezentovali členovia folklórneho súboru VATRA a spevácka skupina senioriek PO-KU-S (po kúsku srdca) predstavovala z „vatry života“ už len tú „pahrebu“, ale dokázala, že ešte vie rozohriať srdcia, ba i dlane. Spomínalo sa, spievalo, tancovalo a hovorilo sa, že len takú chybu to stretnutie malo, že bolo krátke a zase zostalo niečo nedopovedané a nedospievané... a máme taký pocit... no, veď to poznáte! Veľa šťastných dní Vám prajú seniorky z PO-KU-Su Tlmače. **PaedDr. Eva Zuzčáková**

Materské centrum Lipka pripravuje vždy nové atrakcie

Policajné auto napospas najmenším

Príjemné júnové popoludnie v spoločnosti so správnymi ľuďmi osvieži a pozitívne naladí každého človeka. Inak tomu nie je ani u tých najmenších. Detičky z Materského centra Lipka na Lipníku sa 16. júna stretli na školskom dvore tentoraz kvôli veľmi zaujímavému a netradičnému programu.

Po zábave vo vnútorných priestoroch centra, kam pribudla malá šmykľavka a veselá hojdačka sa všetci presunuli von, kde ich okrem nového pieskoviska čakalo aj ďalšie prekvapenie.

Špeciálne pre nich organizátori Lipky zavolali ozajstného policajta s ešte ozajstnejším policajným autom. Deťom viac nebolo treba, keď dostali do rúk „novú hračku“. Všetky sa postupne pustili do bádania nového a tajomného priestoru, v ktorom je to predsa len trošku iné, ako v obyčajnom osobnom

aute. A nielen v ňom, ale aj na ňom.

Deti zaujal svetelný maják, množstvo gombíkov, klasická „húkačka“, ktorej zvuk už neraz počuli. Niektorí si dokonca vyskúšali aj megafón. O tom, že auto zaujalo aj drobné nemluvnatá a batoliatka, svedčí nadšenie v detských očiach, keď si sadli či už za volant, alebo na zadné sedadlá, na ktorých sa dobre vystráľalo. Obsadená neostala ani predná ka-

pota auta. A smelo sa nakuknúť aj do kufra s policajnou výbavou.

Netradične, ale pútavo zaujal tento program nielen deti, ale aj ich rodičov. Už teraz sa všetky mamičky a ich ratolesti tešia, čo nové sa zas v centre udeje.

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

Monika Kotorová: Maškarný ples

Lienka vedľa muchotrávky,
deti dali spolu hlávky -
na bále masiek hoja-hoj.
Ja som čertík – mňa sa boj!
Námorník a pirát hodia reč.
Vtedy radšej bežím preč.
Vidím meč a pištoľ. Ajajáj.
Jediný vládny je ten papagáj.

V kútiku princezníčka čaká
na princa a či toho draka?
Policajt by to rád chcel riešiť,
no mačka ho otravuje: Šít!
Zopár masiek tu ešte lieta.
Kostým, dieťa, mladé letá.
Už sa teším, ako znova,
príde o rok maska nová.

Malé masky v prírode

Materské centrum Lipka neoslavuje ešte ani pol roka svojej existencie, ale na oslavu sa nájde dôvod vždy. Keďže slnečné lúče lákajú malé detičky, aby trávili veľa času vonku, na čerstvom vzduchu, najlepšie v prírode, organizátorky centra sa rozhodli, že usporiadajú „maškarný ples“ priamo pod šírým nebom.

Deti v jedno-
utorkové po-

poludnie (21.4.) docupitali alebo sa priviezli v kočíkoch na školský dvor miestnej základnej školy. Zeleň, malé ihrisko, pokoj, ticho a relatívne dobrá vzdialenosť od nebezpečnej cestnej komunikácie umožnili vypustiť svoje ratolesti na trávniku alebo okolité chodníčky. Deťúrence sa rozbehli, aby navzájom poobdivovali svoje masky. A, samozrejme, aby si užili radosť z pohybu. Mamičky pritom tiež obdivovali a s úsmevom na tvári sa prizerali roztomilým malým nezbedníkom – od sedemmesačného bábätka cez ročné či niekoľkoročné batoliatka, po nie dlho školopovinné deti.

A čo sa vlastne v ten deň prehľadalo po školskom dvore? Okrem tradičných masiek, ako princeznej, Červenej Čiapočky, sa našli aj rastlinky – margarétka, muchotrávky, živočíchy a zvieratká – mačka, zajac, lienka... Nechýbal ani malý policajt (pre poriadok!), námorník, Pipi Dlhá Pančucha, Superman a dokonca traja malí piráti. Ten deväťmesačný si priniesol aj papagája (gumeného).

Že sa detičkám oplatilo prísť, zistili vo chvíli, keď si každé dieťa, ktoré prišlo v maske, mohlo vybrať jeden darček. Nepochybne sa deťom medzi deťmi a v prírodnom prostredí páčilo. Takže sa tešme na ďalšie aktivity materského centra na Lipníku.

PaedDr. MONIKA KOTOROVÁ

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Čo vieme o stromoch

(Na zamyslenie)

Skôr, ako začneme uvažovať o výrube zdravého stromu z rôznych dôvodov, zamyslime sa, či naozaj neexistuje iný spôsob riešenia problému. Skúsme sa zamyslieť nad hodnotou drevín. „Stromy sa nevedia brániť!“ Chráňme ich a vážme si ich prínos pre náš život:

- Stromy berú z ovzdušia kyslíčnik uhlíčitý a z uhlíka v ňom obsiahnutom produkujú uhlíkovodíky, aby mohli rásť. Z kyslíčnika uhlíčitého sa produkuje kyslík, ktorý je pre strom nevyhnutnou, odpadovou látkou. Kyslík však potrebujú k životu ľudia. Keby neboli stromy, ktoré produkujú z kyslíčnika uhlíčitého kyslík, ľudstvo by nemohlo prežiť. Naopak človek uvoľňuje kyslíčnik uhlíčitý, ktorý potrebujú k životu stromy.

- V prípade výrube stromov, je potrebné vysadiť nové stromy. Avšak týmto stromom bude trvať niekoľko

desiatok rokov, kým dorastú na takú veľkosť, ktorá im umožní produkovať toľko kyslíka ako dospelé stromy, ktoré sme vyrúbali.

- Dreviny sú významnou zložkou životného prostredia. Plnia dôležité a nezastupiteľné, predovšetkým ekologické a environmentálne funkcie.

- Hygienická funkcia – schopnosť stromov zachytávať na listoch nečistoty z ovzdušia, likvidovať niektoré baktérie a plesne. Niektorým stromom, napr. breze, borovici, agátu, vrbe to umožňujú fytoncidy, látky, ktoré tieto stromy vylučujú. Taktiež dostatočne široké pásy zelene účinne tlmia hluk.

- Mikroklimatická funkcia - stromy vďaka tieňu, výparom vody z listov, znižujú teplotu prostredia a zvyšujú vlhkosť vzduchu. Majú vplyv aj na prúdenie vzduchu, ich vhodné vysadenie do pásov môže zmierniť aj nárazové vetry. Zároveň vytvárajú aj miestne prúdenie rozdielne zahrievaného vzduchu, a tým zlepšujú prevet-

rávanie mestského prostredia.

Účinnejšiu hygienickú a mikroklimatickú funkciu majú listnaté opadavé stromy, ktoré sú pre mestské prostredie vhodnejšie. V lete vytvárajú tieň, v zime naopak nebránia slnečným lúčom ohrievať fasády domov. Opadávanie listia na jeseň je prirodzeným prejavom, v dôsledku ktorého sa môžu tieto stromy v nasledujúcom vegetačnom období už s novými listami podieľať na zlepšení kvality životného prostredia.

- Ekologická, estetická a architektonická funkcia svedčia o tom, že stromy zvyšujú hodnotu mestského prostredia, sú jeho neoddeliteľnou súčasťou a pestovanie stromov v meste je staré ako mestá samotné. Sadenie stromov však nemá iba racionálne dôvody. Medzi stromami a obyvateľmi vzniká citová väzba, ktorá je základom psychohygienickej funkcie zelene. Stromy teda vplývajú aj na zdravotný stav a duševnú pohodu obyvateľov. **Ing. Michaela Svetláková**

rubrika

Vedeli ste, že?

Denne nachádzame v našich schránkach jednorázové **REKLAMNÉ LETÁKY** (veľakrát ich ani nečítame), ktorých výroba zbytočne plytvá prírodnými zdrojmi, vodu, energiu, ropu...

Na výrobu 1 tony papiera sa vyrúbe cca 17 stromov. Pri ročnej spotrebe min. 5 kg reklamy na obyvateľa (údava sa viac) je teda vyrúbaných na Slovensku asi 460 000 stromov. Šetríme životné prostredie – nalepte si na schránku nálepku – **NEVHADZUJTE REKLAMY.**

Svojim kladným postojom a prístupom prispievate k ochrane životného prostredia a budete motiváciou pre ostatných ľudí. Každý, aj ten najmenší krôčik môže mať za následok spustenie pozitívnych zmien týkajúcich sa, pre náš život dôležitého, životného prostredia.

„Čo všetko deťom k šťastiu treba...“

„Čo všetko deťom k šťastiu treba, slnko a modrý kúsok neba...“, tak sa spieva v jednej krásnej detskej pesničke a my v našej Materskej škole na ulici Novej č. 2 v Tlmačoch sme to všetko a ešte viac chceli našim deťom dopriať a pri príležitosti Medzinárodného dňa detí sme im pripravili „**TÝŽDEŇ DETSKEJ RADOSTI**“.

Aj keď nám to slniečko a modrú oblohu v pondelok 1. júna prekryli mraky a z oblohy pršalo, z naplánovaného výletu do Vojenského útvaru do Levíc nakoniec zišlo, urobili sme si náhradný program v Materskej škole a deti sa tešili z diskotéky „zvieratiek“, na ktorú sme sa pomaľovali ako zvieratká. Niektorí boli psík, niektorí mačička, myšička, lev, ale deti najviac bavilo pokresliť tvár p. učiteľke Gitke z ktorej spravili peknú mačičku. A tak sa zabávali a nakoniec za odmenu dostali nové hračky, pri ktorých zabudli na upršané počasie.

Utorok 2. júna sa počasie zmlodvalo, akoby vedelo, že na tento deň máme naplánované niečo špeciálne. Keď sme vyšli doobeda do našej školskej záhrady a deti nič netušiac si už rozdeľovali hračky, kto sa pôjde hochať, kto bicyklovať atď. keď sa tu zrazu spoza Materskej školy vynoril koník aj s kočom. Deti nechali hračky a utekali za koníkom, hneď ho chceli kŕmiť, hneď sa naňom vozili a nechápali kde sa tam tak zrazu zobral. Koník deti samozrejme povozil po celých Tlmačoch, až ľudia vychádzali z domov čo sa to robí a prečo je zrazu na ulici toľko detského džavotu a klopanie konských kopýt. Od toľkých zážitkov deti nemohli poobede ani zaspáť, ale museli si oddýchnuť, pretože popoludní ich čakala dôležitá vec a to: 2. ročník detskej olympiády, ktorá niesla názov: „Ocko, mama, poď sa so mnou hrať.“ Olympiáda začala tak ako ozajstná olympiáda, olympijským ohňom a olympijskou zástavou. Deti plnili rôzne disciplíny, ale nemyslite si, že súťažili len deti, do súťaženia sa zapojili aj rodičia a tak vlastne nesúťažili jednotlivci, ale súťažné dvojice- rodič so svojím dieťaťom. Zažili sme pri tom neúrekom smiechu a dobrej nálady. Nakoniec sa všetci občerstvili vynikajúcou tortou, ktorá predstavovala Červenú čiapočku a čajom, ktorú pripravili p. školníčka s tetou kuchárkou.

Streda 3. júna sme deťom chceli vynahradiť ten neuskutočnený pondelkový výlet do Levíc a tak sme sa vybrali do jazdeckej školy do Kozároviec pozrieť koníka, ktorý nás vozil deň predtým a ktorému sme nakreslili výkres a zapamätali si jeho meno „Olister“, aj keď bolo dosť

ťažké. Deti niesli pre koníka a aj pre iné zvieratká, ktoré má teta na svojom dvore jabĺčka, šalátové listy, kocky cukru a iné dobroty, ktoré majú radi zvieratká. A bolo sa na čo pozerieť. Toľko zvieratiek a ich mláďatiek deti pokope dávno nevideli. Kozliatka, zajačiky, psíkovia, mačiatka so svojou mamičkou, kačičky no a samozrejme kone, na ktoré sa deti veľmi tešili. Teta nám ochotne

nič nebolo v tom momente pre deti zaujímavejšie. Celé doobedie sme sa hrali v prírode s lopatami, hádzali sme krúžkami, vyskúšali sme ragbyovú loptu, kŕmili v jazierku rybičky, oberali čerešne, ale hlavne sme sa zabávali celá škôlka od detí, pani učiteľky, teta kuchárka, ktorá navarila obed skôr, aby mohla ísť s nami a aj teta školníčka.

Na piatok 5. júna sa deti tešili zvlášť, pretože si do Materskej školy doniesli spoločenské oblečenie, pretože ich čakalo naše škôlkárske „Let's Dance „a po ňom divadlo. Moderátorkou bola p. učiteľka Jarka a deti sa snažili tancovať tak, ako keby to bolo skutočné Let's Dance. A aby nebolo tete kuchárke v kuchyni samej smutno, do tanca ju išiel vyzvať Romanko Furár, kto-

rý ju vyzval v sôle na pesničku „Zbohem lásko, musím íť“. Za vynikajúce výkony v tancovaní dostali deti certifikáty o absolvovaní Let's Dance. A aby sme náš týždeň detskej radosti ukončili, pripravili si pre deti p. učiteľky a tetou školníčkou divadelné predstavenie „O kozliatkach“ na ktorom sa deti výborne zabávali, najmä na tom aké boli kozičky neposlušné a ako skoro na to doplatili.

Bol to pekný a zábavný týždeň, na tom sa zhodli deti a aj p. učiteľky, hlavne, že deti prežili niečo nezvyčajné ako bývajú obyčajné týždne. Veď Medzinárodný deň detí býva iba raz v roku a my sme ho nechceli osláviť jedným dňom, ale celým „Týždňom detskej radosti“, a snažíme sa vlastne, aby sa naše deti v našej MŠ cítili dobre stále, nie iba na Medzinárodný deň detí.

J. Fazekašová
uč. MŠ - Tlmače, Nová 2

2. ročník stretnutia tlmačských učiteliek

Tak ako minulý rok na 1. ročníku stretnutia tlmačské učiteľky a jasličkárky vyslovili nádej, že toto ich stretnutie azda nebude posledné, tak sa ich túžba splnila aj tento rok a 22. apríla 2009 v kultúrnom dome v Tlmačoch – dolná časť mesta sa uskutočnil 2. ročník. Ako prvé, tak aj toto druhé stretnutie zorganizovala p. riaditeľka Gitka Považanová.

Podakovanie patrí aj primátorovi Mgr. Miroslavovi Považanovi, ktorý ochotne prišiel na stretnutie a ocenil prácu učiteľov v krátkom príhovore.

Pani učiteľky súčasné, ale aj tie minulé, ktoré už nie sú v pracovnom pomere, také čo našli inú prácu, všetky sa radi stretli, pospomínali na prácu, zážitky s ňou spojené, svoje rodiny, na deti, ktoré im za tie

roky učiteľovania prešli rukami, ale aj na všedné veci. Spomenuli si aj na kolegyné, ktoré už nie sú medzi nami a venovali im tichú spomienku.

Práca učiteľa nie je ľahká, to vedia všetci, ale v tejto práci je niečo čo človeka naplňuje a zvlášť ak pracuje s malými deťmi, ktoré sa denno – denne do života ešte len formujú. Za to akí ľudia z nich vyrastú treba poďakovať matkám a učiteľom. Lebo ako sa hovorí v básni:

*„Skloniť sa treba práci oráča,
čo dáva ľuďom chlieb.
Hlbšie však matkám, čo život dali
deťom.
Ale najhlbšie učiteľom,
čo z bytosti vychovali človeka.
Lebo je ľahšie horu preniesť,
rieku zahatať, naučiť proti prúdu
tieť,
ako vychovať človeka dobrého,
so srdcom i dušou ľudskou.“*

Jarmila Fazekašová,
uč. MŠ – Nová 2, Tlmače

Po stopách

Milana Rastislava Štefánika

V tomto roku si na Slovensku pripomíname niekoľko významných výročí. Jedno z nich sa spája s menom nezabudnuteľnej osobnosti slovenských dejín - **Milanom Rastislavom Štefánikom**. Pred deväťdesiatimi rokmi, presne 4. mája 1919, vyhasol jeho mladý život pri tragickom lete. Po stopách tejto významnej osobnosti sme sa rozhodli vykonať so žiakmi V.A a V.B triedy. A podarilo sa. V utorok 2. júna sa deti rozlúčili so svojimi rodičmi a náš autobus sa pohol za jasným cieľom – Košariská a Brezová pod Bradlom. Pre niekoho možno neznáme názvy nejakých obcí na Slovensku, pre našich piatakov ale jasná vízia – spoznať osobnosť Milana Rastislava Štefánika nielen z učebníc, ale dotknúť sa minulosti spätej s týmito človekom cez vlastný zážitok.

Prvou zastávkou v putovaní boli spomínané Košariská, miesto, kde sa M.R.Štefánik narodil a prežil

svoje detsvo. V tunajšom rodnom dome, bývalej evanjelickej fare, bolo v roku 1990 zriadené múzeum, ktoré návštevníkom ponúka komplexný pohľad na Štefánikovú osobnosť. V siedmich miestnostiach žiaci spoznali vďaka pútavému výkladu pani sprievodkyne súkromie, záľuby, politickú, vojenskú a diplomatickú činnosť, ktorej sa M.R.Štefánik vo svojom živote venoval. Detskému pohľadu určite neunikol bicykel, na ktorom sa Štefánik vozil, uniformy, ktoré odhalili, že bol rastom pomerne nízky. Niektoré kúsky jeho oblečenia by obliekli vari aj naši piataci. Deti určite neprehliadli, že Štefánik bol aj vášnivým cestovateľom, z ciest si priniesol množstvo krásnych vecí. Radosť z obhliadky múzea nemali len deti, ktoré zhodnotili príjemne strávenú hodinku veľmi pozitívne, ale rovnako naladená zostala i pani sprievodkyňa, od ktorej si žiaci vyslúžili pochvalu za

disciplinované správanie.

Naše ďalšie kroky viedli k Mohyle M.R.Štefánika, ktorá sa vypína nad mestom Brezová pod Bradlom. Ako neskôr vyplynulo zo slohových prác žiakov, práve táto časť celej výpravy zanechla v nich najhlbší zážitok. Byť tak blízko v priestore posledného odpočinku na tak netradičnom pietnom mieste bolo naozaj zážitkom. Nezabudnuteľný zostal i pohľad na okolitú krásnu krajinu, z ktorej

vykúkali Košariská a Brezová pod Bradlom.

Naše spoznávanie vyvrcholilo prezentáciou života M.R.Štefánika a kvízom, ktorý mal preveriť, čo všetko sme si z výletu zapamätali. Mnohým deťom ešte niekoľko dní doznievali spomienky a zážitky a v tranze zažitého vyhlasovali: „Keď vyrastiem, budem študovať osobnosť M.R.Štefánika a objasním príčiny jeho tragického pádu.“ Ktovie, či nás neprekvapia?

Podporujeme dobro

Aj v tomto školskom roku sa do našich rúk dostala výzva, aby sme sa zapojili do už 10. ročníka celoslovenského projektu pod názvom **Detský čin roka**. Tento projekt spoločnosti Whirpool pod čestnou záštitou Ministerstva školstva SR nesie v sebe jednoduché poslanstvo, ktoré sa však v konečnom dôsledku premieňa na rozsiahlu oázu dobra a radosti. Úlohou detí je vykonať

dobry skutok a napísať o ňom. Pod dobrým skutkom sa rozumie každý pravdivý detský čin, ktorý deti vykonávajú dobrovoľne a s úmyslom pomôcť a priniesť do dnešného negativizmu nabitého sveta pozitívne hodnoty. Skutok môže byť obsahovo zaradený do jednej z nasledujúcich kategórií: 1. Záchrana života, 2. Pomoc v rodine, 3. Pomoc rovesníkom, 4. Pomoc ľuďom, 5. Pomoc prírode, 6. Dobrý nápad.

Žiaci 5.ročníka sa s radosťou rozhodli zapojiť do tohto zaujímavého projektu a každý spravil nejaký dobrý skutok. Nešlo o súťaž, kto prispeje väčším skutkom, cieľom bolo uvedomenie si, že aj každodenný drobný skutok, ktorý dokáže rozjasniť smutnú tvár, pomôcť vo chvíli, keď je človek zúfalý, opustený a sám, je dôležitý. Vyhodnotenie ankety bude v decembri a my už teraz vieme, že sme víťazmi. Víťazi preto, lebo sme prekonalí ľahostajnosť a urobili niečo pre dobro. Súčasťou projektu je totiž aj podpora znevýhodnených detí, ktoré žijú v rôznych inštitúciách. V ďalšej etape tohto projektu sa chceme samozrejme zapojiť do detskej poroty a našimi hlasmi tieto deti podporiť. Každý hlas školáka totiž symbolicky prispieva na kúpu elektrických spotrebičov, ktoré venuje vybraných inštitúciám spoločnosť Whirpool Slovakia.

Vycestovali sme za kultúrou

V snahe priblížiť deťom krásu slovného umeleckého prejavu sme v mesiaci apríl využili ponuku Starého divadla v Nitre i Divadla Andreja Bagara v Nitre a zúčastnili sa na dvoch divadelných predstaveniach. Pre žiakov 5. – 6. ročníka sme načreli do zberateľskej dielne nášho významného zberateľa slovenských ľudových rozprávok **Pavla Dobšínskeho** a v réžii Ondreja Spišáka sledovali rozprávku **Kmotra Smrť a zázračný lekár**. Táto rozprávka je prienikom do chudobnej a mnohohodetnej rodiny bedára, ktorý sa vďaka narodeniu svojho 24. dieťaťa stane vlastným kmotrom Smrti a s jej výdatnou pomocou vylieči kráľa, ktorý vládne v krajine a zomiera na úmor. Z chudobného bedára sa postupne stáva bohatč a všet-

ko nasvedčuje tomu, že rozprávka je na konci a spĺňa to podstatné poslanstvo víťazstva dobra nad zlom, ale... navonok idyllický záver rozprávky zrazu narušá pýcha a túžba po bohatstve, ktorou si hlavný hrdina zatvorí pred sebou dvere a zomiera skôr, ako by sme čakali. Porazila ho vlastná chamtivosť... Kmotra Smrť odchádza z pódia a zanecháva v nás odkaz, ktorý veľmi výstižne vystihol Jan Werich: „Celé tajomstvo a snáď jediný recept na šťastie je mať rád ľudí a milovať ich. Kto myslí len na seba, ochudobní iných o seba, ochudobní seba o iných, zakrpatie a zahynie.“ O tom, že deťom sa rozprávka páčila, svedčia i pozitívne ohlasy.

So žiakmi 8. – 9.ročníka sme vyskúšali trochu náročnejšiu a vážnej-

šiu tému v divadelnom predstavení **Matka**. Naše pôvodné obavy, či dokážu pochopiť deti už takéto náročnejšie dielo, boli však celkom zbytočné. Prekvapil nás zrelý prístup, ktorým dokázali naši žiaci prijať a spracovať hlavné poslanstvo príbehu. **Július Barč Ivan** – jeden z našich najlepších dramatických spisovateľov – v hre o novodobom Kainovi a Ábelovi stavil na stvárnenie hlbokého prežívania lásky matky, ktorá v snahe zabrániť bratovražde obeť hrdinsky a cielene svoj vlastný život. Hra je naplnená vznešenosťou a hrdinstvom materstva. Odozva zo strany našich mladých poslucháčov bola i v tomto prípade pozitívna a vyústila do zaujímavej diskusie na jednej z hodín literárnej výchovy.

Text a foto: Mgr. Jana Slušná

Základná umelecká škola v Tlmačoch vychováva hudobníkov, výtvarníkov a tanečníkov

Základná umelecká škola v Tlmačoch v školskom roku 2009/2010 otvorila svoje dvere pre 156 žiakov. Vyučovanie prebieha v troch odboroch. **Hudobný odbor** navštevuje 71 žiakov a člení sa na oddelenia: prípravné štúdium pre hudobný odbor, hra na klavíri, akordeóne, zobcovej flaute, priečnej flaute, cimbale, husliach, kontrabase, keyboarde, výuka spevu, základy ľudovej hudby. Po prvýkrát v existencii školy majú deti možnosť učiť sa hre na gitaru. Základná umelecká škola zabezpečuje starostlivosť o širokú populáciu detí, ktoré majú záujem o umelecké vzdelávanie. Deti nadobúdajú bližší vzťah k hudbe a k nástrojom, zdokonaľujú sa v speve, sú schopné doprevádzať sa na hudobnom nástroji v ľudovej, tanečnej a cirkevnej piesni. Okrem klasického repertoáru sa oboznamujú aj s repertoárom, s ktorým sa môžu prakticky uplatniť pri spoločenských vystúpeniach, alebo hudobnej kapele a ani po skončení školy neprestanú hrať na hudobnom nástroji.

Výtvarný odbor sa vyučuje formou skupinového vyučovania a navštevuje ho 75 detí. Zapája sa do

mnohých súťaží: Mudrochova paleta, Bohúňova paleta, Vesmír očami detí, Zelený svet, Človek a technika, Cesty za poznaním minulosti, Hodnoty našej prírody – PUERI FABRY.

Tanečný odbor rozbieha svoju vyučovaciu dráhu. Bol otvorený v tomto školskom roku a tanečnému umeniu sa venuje 10 detí.

V súčasnosti pôsobí na ZUŠ v Tlmačoch 10 pedagógov. Významnou zložkou výchovno – vzdelávacieho procesu je hra v ľudovom orchestri. Ľudový súbor založila v roku 2001 učiteľka Frederika Uhnáková a úspešne ho vedie. Súbor sa vo veľkej miere podieľa na reprezentácii školy nielen na akciách poriadaných školou, ale aj na významných podujatiach v rámci okresu a kraja. Cieľom je pestovať folklórne čítanie, rozvíjať cit pre spoločnú hru.

Školu navštevujú deti z blízkeho, ale aj širšieho okolia.

Škola pripravuje žiakov pre ďalšie štúdium na stredných a vysokých školách umeleckého a pedagogického zamerania.

Na vysokej úrovni je spolupráca so základnými a materskými školami, s ktorými pripravujeme pre verej-

nosť koncerty.

Úlohou školy je obohacovať umelecké čítanie detí, dávať priestor k uplatneniu ich tvorivosti. Pôsobením umenia je citový život detí hlbší, všestrannejší, bohatší a cieľavedomejší.

Každoročne škola pripravuje program pre starších občanov. 5. November 2009 bol dňom, kedy sa žiaci Základnej umeleckej školy v Tlmačoch a deti z Materskej školy v Tlmačoch mohli poďakovať starým rodičom, rodičom, tetám za ich lásku, starostlivosť. Deti si spolu so svojimi pedagógmi pripravili vystúpenie v KD - Tlmače, ktoré pozostávalo z básní, piesní, tancov a skladieb hraných na nástrojoch. Úvod patril deťom z materskej školy. Po ich peknom vystúpení prišli na rad žiaci zo ZUŠ-ky. V ich podaní zazneli ľudové piesne a tance, skladby davných majstrov. Záver programu patril

detskej cimbalovej hudbe Zuškáčik. Pod vedením pani učiteľky Uhnákovvej predviedli folklórne pásmo, ktoré zaujalo všetkých prítomných a ocenili ho veľkým potleskom. Po programe sa prítomným prihovoriť pán priateľ Mgr. Miroslav Považan.

Pre prítomných bolo pripravené pohostenie a starí rodičia bolo obdarovaní darčekom od detí.

Mgr. Renáta Godová
riaditeľka školy

Ako vznikol erb nášho mesta pohľadom detí?

Každý kraj si chráni bohatstvo svojej histórie, kultúry a vo svete sa hrdo prezentuje tým, čo je preň typické. V snahe vzbudiť v deťoch spolupatričnosť k regionálnej problematike, aby sa hrdo hlásili k tradiciám miesta, ktoré nazývajú domovom, sme sa na hodinách literárnej výchovy rozhodli vytvoriť vlastné heraldické povesti, ktoré pohľadom žiakov odhalujú vznik symbolov, ktoré nachádzame v erbe mesta Tlmače. Povest' ako epický literárny žáner ľudovej slovesnosti poskytuje deťom priestor pre kreativnú tvorbu, čo naplno využili aj vo vlastnej práci. Či sa im to podarilo, posúďte sami:

Kedysi dávno, v strede jedného obývaného územia, stála veľikánska lipa. Pod tou lipou sa stretával jeden zamilovaný pár. Chlapec sa volal Ondrej a dievčina sa volala Janka. Pod lipou sa stretávali pravidelne každé ráno a večer. Ale jedno pekné ráno Janka neprišla. Ondrej čakal a čakal. Ale márne. Až keď prišiel domov, dozvedel sa, že Janku uväznili zlá čarodejnica. Ondrej nešťastne utekal pod lipku. Keď tam prišiel, sadol si a plakal. Zrazu vedľa neho padol zlatý klás. Na tom klase sa zjavil obraz milovanej Janky. Bola zatvorená v starom zámku na vrchole kopca. Priletela k nemu aj holubica a povedala: „Chod' na vrchol kopca do zámku a zachráň Janku!“ „Ale ako?“ spýtal sa Ondrej. „Neboj sa, ten klás

ti ukáže cestu,“ povedala holubica. Tak sa vydal na cestu. Išiel horami, dolinami, prechádzal hustým lesom až prišiel k rieke Hron. Nevedel sa cez ňu dostať, lebo voda bola hlboká a chladná. Vtom sa tam objavil pán, ktorý ho cez rieku previezol. Bol to tlmočník, čiže človek, ktorý poznal veľa jazykov, keďže pravidelne prevážal cez Hron ľudí z rôznych kútov sveta a veľa sa mu nachytalo do uší. Tak sa Ondrej dostal do zámku. Keď vošiel dovnútra, spomenul si, čo mu povedala holubica. Až neskôr prišiel na to, že zlatý klás premôže holubicu. Vybral sa teda za ňou. Keď za ňou prišiel, povedal: „Klások, znič ju!“ A klások ju zničil. A tak sa mu otvorila cesta pre záchranu milovanej Janky. Janka sa veľmi potešila, keď ho zazrela. Ruka v ruku sa vrátili domov a vystrojili veľkú svadbu. Žili spolu šťastne a mali veľa detí. Podľa lipky lásky pomenovali mesto Lipník a tlmočníkovi, ktorý previezol Ondreja cez Hron, sa odvďačili názvom Tlmače. Odtedy sa naše mesto volá Tlmače – Lipník.

Barborka Sklenárová, V.A

Bolo to už veľmi dávno pri rieke Hron. Na jednom brehu bola malá osada a na druhej úrodnej polia. V strede osady rástol vysoký tisícročný strom. Bola to lipa. Keďže bol na kopci, nikto tam nechodieval

okrem dvoch zalúbencov – Janka a Zuzany. Ale na druhej strane, kde boli polia, stála chatrč. V nej bývala zlá čarodejnica. Ale späť k Janovi a Zuzane. V jeden deň vyšli na kopec a vyrezali tam svoje mená, keď zrazu k nim pribehla čarodejnica. Zobrať so sebou Zuzanu a prečarovala sa do chatrče spolu so Zuzanou. Keď už bolo tam, tak čarodejnica zatvorila Zuzanu do klietky. A takto čarodejnica tlmila ich lásku. Na druhý deň vyšiel Jano na kopec a uvidel holubicu s kláskom v zobáku. „To značí nádej!“ povedal Jano. Pobalil si potrebné veci do batôžky a vydal sa za Zuzanou. Prešiel cez starý most a vošiel do chatrče. Zrazu sa objavila čarodejnica a povedala: „Ak ju chceš, tak musíš v poli nájsť skrytý kľúč od mreží!“ A tak sa Jano vydal hľadať kľúč od mreží. Hľadal ho dlho, ale napokon ho našiel v pohári, ktorý bol zakopaný v zemi. Oslobodil Zuzanu a čarodejnica sa chcela rozlúčiť. „Nie, poď nás vyprovadiť!“ povedal Jano. Jano so Zuzanou už stáli na brehu, ale čarodejnica na moste. Jano rýchlo vytiahol nôž a preťhol laná, ktoré držali most a čarodejnica sa utopila v Hrone. Takto vznikli dve časti mesta – Lipník a Tlmače. Tlmače preto, lebo to odvodili od slova „tlmiť“. Tak ako čarodejnica tlmila ich lásku. A Lipník je odvodené od tej lipy, ktorá tam rástla.

Lukáš Kotrus, V.A

Spoločenská rubrika

Narodili sa

Karina Králiková
Tomáš Lehocký
Radovan Furár
Filip Švaral
Zuzana Halamová
Lukáš Varga
Lucia Betinová
Natália Herczegová
Anabella Čerbová
Leo Baka
Jakub Marko Klimek
Emma Klučiarová
Aneta Matyášová
Liliana Lakatošová

Opustili nás

Roman Čokáš
Vladimír Čačík
Peter Ruman
Tibor Turba
Peter Kováčik
Andrej Bujnáček
Anna Svetláková
Jozef Denko
Helena Rischánová
Ján Cimra
Miroslav Kožár
Anna Berová
Karol Kotora
František Smrčka

Z matičného života – a nielen MO MS Tlmače

Ako to už v živote chodí, po vykonanej práci nastal čas bilančovať. Miestny odbor Matice slovenskej v Tlmačoch je jedným z 37 MO MS v okrese Levice. Patrí medzi tých 25 MO MS na Slovensku, ktoré neprerušili svoju činnosť ani v období normalizácie. Zvlášť si to uvedomujeme v roku, keď si pripomínáme 20. výročie Nežnej revolúcie a zmenu politických a spoločenských pomerov na Slovensku.

Všetko začalo 26. marca 2009 výročnou schôdzou MO MS Tlmačoch, ktorá sa uskutočnila pri príležitosti **Roka Jozefa Čigera Hronského**. Výročná schôdza zhodnotila činnosť za uplynulý rok 2008 a schválila zameranie činnosti v roku nastávajúcom – v roku 2009. Vyzvala svojich členov k aktívnej nielen v meste, ale aj k aktívnej účasti na matičných podujatiach v rôznych čilejarských obciach.

Pred VS MO MS 26.3. dopoludnia sme sa podieľali s MsKS na organizácii regionálnej prehliadky folklórnych hier a tancov detí **MŠ Tekovské koliesko III. ročník** (MO MS získal na podujatie dotáciu z Nadácie MS vo výške 150 €).

17. apríla to bola okresná prehliadka detského folklóru ZŠ – **Čriepky 2009**, severná oblasť taktiež v spolupráci s MsKS Tlmače (MO MS získal na podujatie dotáciu z Nadácie MS vo výške 170 €).

Početná skupina členov MO MS z rôznych obcí leviceckého okresu (Rybník, Tlmače, Levice, Pukanec, Hronské Kľačany) sa v nedeľu 24. mája zúčastnila na matičnom dni v Čajkove. Počas matičného dňa sa v obci uskutočnili tri významné podujatia – na miestnom cintoríne sa konala **spomienka na 130. výročie narodenia kňaza, národného buditeľa Jozefa Nováka**, v kultúrnym dome sa konala **slávnosť pri príležitosti 15. výročia založenia Miestneho odboru MS v Čajkove** a matičný deň vyvrcholil obecnými oslavami Dňa matiek. Za Maticu slovenskú sa na tomto podujatí zúčastnil predseda MS Jozef Markuš.

Iba niekoľko mesiacov od spomienkového stretnutia k nedeľitým 80. narodeninám významného literárneho historika, kritika, publicistu a spisovateľa, regionalistu a vysokoškolského pedagóga **Doc. PhDr. Jozefa Melichera** (nar. 20.3. 1929 zomrel 9.1. 2008) sa v jeho rodisku v Hronských Kľačanoch pri Leviciach dňa 14. júna 2009 konalo ďalšie významné podujatie, a to uvedenie knihy, ktorej autorom je práve Jozef Melicher, do života. Kniha má názov **Z Levíc i spoza Levíc** s podtitulom **Výber z publicistiky. Na podujatí sa zúčastnili zástupcovia MO MS z Tlmač, Levíc, Starého Tekova, Dolného Ohaja a i.**

Letné podujatia sme začali 19. júla 2009 účasťou na **VIII. ročníku Národného výstupu na Sitno** – pri príležitosti 17. výročia Deklarácie o zvrchovanosti SR a Roka J. C. Hronského. Členovia a MO MS a ostatní záujemcovia z Tlmača sa na národnom výstupe na Sitno zúčastnili na všetkých doterajších ročníkoch.

Členovia nášho MO MS sa v sobotu 8. augusta spolu s členmi ostatných MO MS z okresu Levice a tisícok matičiarov a sympantizantov z celého Slovenska zúčastnili na **Martinských matičných slávnostiach**, zorganizovaných v roku 146. výročia vzniku MS a 90. výročia znovuoživotovania, ktoré vyvrcholili záverečným programom. Pozdravili ich najvyšší štátni predstavitelia. Premiér Róbert Fico vyzdvihol nezastupiteľnú úlohu MS nielen v minulosti, ale i v súčasnosti pri udržiavaní identity Slovenska doma i v zahraničí. Zároveň ju vyzval väčším aktivitám najmä k smerom ku mladým.

V sobotu 21. augusta MO MS Tlmače zorganizoval už po desiaty krát zájazd na **14. ročník Hontianskej parády v Hrušove**. Zájazd na festival, ktorý nám priblížil zabudnuté starodávne roľnícke práce, dvory a ochutnávkou v peknom prostredí hrušovských lazov. Na amfiteátri sa okrem hontianskeho folklóru predstavili popredné folklórne telesá, talentovaní malíeligonkári a ďalšie kolektívy a sólisti.

Pri príležitosti Dňa Ústavy SR zorganizoval MO MS v Leviciach v spolupráci s DMS v Leviciach celodenné exkurzno-vzdelávacie a kultúrne podujatie. Na zájazde sa zúčastnili členovia MO MS z Levíc a Tlmača. Podujatie iniciovala predsedníčka MO MS Levice pani Emília Jakubíková. Prvou zastávkou bola **návšteva budovy Národnej rady SR** pri príležitosti dňa otvorených dverí, kde si účastníci prezreli všetky prístupné priestory, stretli sa a besedovali s poslancami NR SR. Nasledovala **prehliadka Bratislavského hradu**, po ktorej sme sa presunuli na **staroslávny hrad Devín**, prezreli si múzeum, celý komplex hradu a zaspomínali na slávne dni našej dávnej histórie. Na spiatocnej ceste sa zastavili v Ivanke pri Dunaji **pri mohyle** na mieste tragickej smrti **generála M. R. Štefánika**, vzdali mu úctu a položili veniec. Zájazd sme zakončili návštevou nádherného kultúrneho podujatia v Nitre **„Hoj vlast' moja“** organizovaného každoročne v Deň ústavy SR. Bol to neopakovateľný umelecký zážitok a dôstojné vyvrcholenie celodenného putovania levických a tlmačských matičiarov v Deň Ústavy SR.

Mnohí tlmačskí matičiari sa zúčastnili s iniciátorkami - speváčkou

skupinu senioriek PO-KU-S z nášho mesta - **zájazdu do europarlamentu (EP) v Bruseli** v termíne **5. – 8. októbra 2009**. Účastníci zájazdu si v prvý deň prehliadli historické pamiatky mesta, navštívili Atomium i park MINI-Európy, kde Slovensko zastupuje **secesná stavba Modrého kostolika z Bratislavy**. Druhý deň pobytu patril návšteve EP – prijatie europoslankyňou pani Monikou Beňovou a europoslancami za SMER - sociálnu demokraciu: páni Boris Zala a Vladimír Maňka, poslankyne Katarína Neveďalová a Monika Smolková. Vzácné bolo i stretnutie s **naším rodákom Jozefom Rein-vartom**, ktorý pôsobí v diplomatických službách v Bruseli ako radca Veľvyslanectva SR v Belgickom kráľovstve a Luxemburskom veľkovoľvodstve.

Ďalším podujatím bolo **účinkovanie Folklórneho súboru Vatra z Tlmač (kolektívny člen MO MS) na Folklórnom festivale v Beauvais**. Na pozvanie pani Edity Manákovéj, predsedníčky Asociácie francúzsko-slovenského priateľstva /AF – SP/ v Noailles v dňoch 21. – 25. 10. 2009 reprezentovali nielen folklór a tradície z Tekova, Hontu, ale i celého Slovenska. Prvé vystúpenie bolo 22. 10. v meste St. Just en Chaussée. Ďalšie vystúpenie bolo v sobotu 23.10. v mestečku Verneuil en Halate, kde sa so slovenským folklórom stretávajú už šesť rokov. Nedeľa patrila **6. ročníku Folklórneho festivalu** v meste Beauvais, kde sa okrem FS Vatra predstavili folklórne súbory národnostných menšín, ktoré v regióne žijú – Taliani, Portugalci a domáci Francúzi. Pod režijné spracovanie tanečných choreografií sa podpísali manželka Urbanovci a ich syn Martin s manželkou Táňou, bývalými sólistami Lúčnice i SLUK-u.

Nebolo to však len stretnutie s kultúrou, zástupca primátora mesta Tlmače, Mgr. Július Žúbora (súčasne aj predseda MO MS Tlmače) a riaditeľka Mestského kultúrneho strediska pani Alena Senešiová v zmysle poverenia primátora mesta, **dohodli s predstaviteľmi mesta St. Just en Chaussée spoluprácu** v oblasti kultúry, školstva, športu a iných oblastiach verejnej správy.

Bodkou za akciami tlmačských matičiarov v období jar-jeseň 2009 bola účasť na **celoštatnom sneme MS** dňa 7. novembra 2009 v Martine. Okrem predsedu MO MS Mgr. Júliusa Žúbora (súčasne aj predsedu Krajskej rady MS Nitrianskeho kraja) sa na sneme MS zúčastnil aj Viktor Brumlovský, člen výboru MO MS Tlmače, spoločne s vyše 30 zástupcami MO MS leviceckého okresu.

14. 11. 2009, t.j. v sobotu sa zúčastníme na voľbách poslancov a predsedu Nitrianskeho samo-

správneho kraja.

Najbližší program a aktivity MO MS Tlmače

- 11.11.2009 – zasadnutie výboru MO MS Tlmače
- 16.11. 2009 – účasť predsedu MO MS na Cene Andreja Chudobu v Pukanci
- 19.11.2009 – Slávnostné zasadnutie MsZ – 20 rokov nežnej revolúcie
- 11.12. 2009 - Zasadnutie okresnej rady MS v Leviciach (DMS - Bernolákova ul.). 14,00 hod. Účasť predsedu a ďalších 3 - 4 členov výboru MO MS 31.12.2009/1.1.2010 Oslavy 17. výročia vzniku SR. Slávnostná spomienka s občanmi mesta.

j.ž.

Tlmačské echo

• Najbližšie číslo Tlmačského echa vyjde v apríli 2010 a radi uvítame konštruktívne pripomienky a návrhy zo strany občanov, týkajúce sa všetkých oblastí života nášho mesta.

Kontaktovať nás môžete osobne na Mestskom kultúrnom stredisku, vhodným svojho príspevku do poštovej schránky MsKS, alebo e-mailom na adrese: mskstlmace@imilsoft.sk.

OZNAM

Oznamujeme čitateľom, že Mestská knižnica je už **OTVORENÁ.**

PONDELOK
13.00 - 16.30 hod.

STREDA
13.00 - 16.30 hod.

PIATOK
13.00 - 16.30 hod.

INZERCIA

• **Prenájom bytu** - Vezmem do prenájmu 1 - 2 izbový byt od januára 2010 na tri roky. Ponúkate. Mobil: 0907 847 718 m.babinec@centrum.sk

Prvý a stodevädťdesiatprvý maratón

Dalo by sa povedať – malé jubileum.

Organizovanie pretekov detí v rámci Tlmačskej dvadsiatky je veľkým prínosom i vkladom pre ich budúcnosť. Za tých uplynulých 20 rokov z malých detí a žiačikov vyrástol ne jeden vynikajúci športovec, ktorý vlastne začínal práve na týchto pretekoch, i keď samozrejme nie každý zostal verný atletike.

Jedným z „odchovancov“ Tlmač-

skej dvadsiatky je aj Milan Švec, ktorý bude mať 22 rokov. Od tých najkratších tratí sa postupne dostával ku polmaratónom až došlo k tomu, že sa prihlásil na MMM v Košiciach, ktorý je druhým najstarším na svete. Bol to jeho prvý maratón v živote a je isté, kto raz začal, ten tak skoro neprestane.

Na maratón sa pripravoval so svojím švagram Jánom Moravčíkom, ktorý košíckych 42 195 m už raz absolvoval.

Milan skončil na 52 mieste za 3:01:18. Bol veľmi prekvapený celkovou atmosférou, prajnosťou divákov. Keďže na štartovnom čísle mal napísané svoje meno a klub, každý ho povzbudzoval a volal naňho vlastným menom. To ho stále poháňalo dopredu.

I keď síce bezprostredne po dobehnutí tvrdil, že s maratónom končí,

po krátkom oddychu, po občerstvení pripustil, že o rok zasa skúsi.

Na tento svoj prvý maratón tak skoro nezabudne, bude mu ho pripomínať veľmi pekná medaila, tričko a mnoho fotografií. Ktovie, kedy zabehne ten svoj 191.....

To bol ten prvý maratón.

A stodevädťdesiatprvý maratón?

Tak ten si zasa na svoje konto pripísala jedna zo zakladateľov Tlmačskej dvadsiatky, Eva Seidlová.

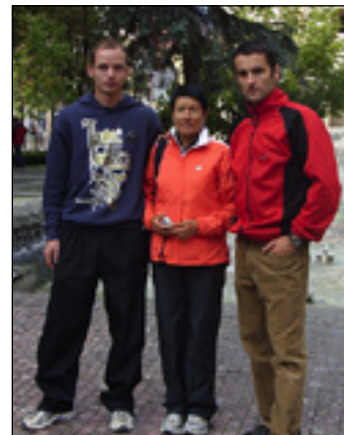
Svoj prvý maratón v živote tiež bežala v Košiciach, ale až ako 38 ročná.

Na ten 191. si vybrala maratón za „veľkou mládkou“, Washington DC. Je to piate najstarší maratón na svete a deviaty najväčší.

Vo svojej kategórii žien nad 60 rokov skončila na prvom mieste, dosiahnutý čas – 3:41:31.

Žien v jej kategórii tam bolo 86, a napríklad v kategórii žien nad 50 rokov ich bolo takmer 600.

Najstaršou ženou, ktorá sa tohto maratónu úspešne zúčastnila, bola 82-ročná bežkyňa, najstarší muž mal takmer 95 rokov. Ale úspešne ho absolvovali aj 14-ročné deti,

samozrejme so súhlasom rodičov. V USA je to vec prestíže, zúčastniť sa takéhoto maratónu, ľudom ani nejde až tak o výkon, ale hlavne o účasť a zdolanie tejto trate.

Všetkých prihlásených bežcov bolo cez 30 000. Z toho takmer polovicu tvorili ženy.

Trať viedla tiež okolo Bieleho domu, Pentagonu, Capitol, Jeffersonov pamätník, pamätník Iwo Jima – jedným slovom, trať bola umne vybraná – zážitok bol nielen zo samotného behu. A veruže, je čo vo Washingtonu pozeráť. Američania sú na toto mesto nesmierne hrdí.

Ing. Eva Seidlová

Pilates, Fitnessjóga, Powerjóga

Trendy v súčasných aktivitách v oblasti fitness majú za cieľ zlepšenie celkového zdravotného stavu nielen pôsobením na fyzickú, ale aj na duševnú stránku životného štýlu. Tieto metódy využívajú staré múdrosti jógy, ale aj nové poznatky z oblasti fitness, nazývanej *Body and Mind* a sú založené na vedomom ovládaní tela a zapojení mysle do celého procesu. Prispievajú k sebapoznaniu a k dosiahnutiu celkovej harmonizácie, pokoja a pohody. Posilňujú, spevňujú a preťahujú svaly celého tela a harmonicky rozvíjajú psychickú a fyzickú kondíciu človeka.

Ani jeden z týchto typov cvičenia nie je súťažný, sú založené na priateľskom prístupe k pohybu a samých k sebe. Veľmi dôležité je kontrolované dýchanie. Jogíni neradia svoj život počtom rokov, ale počtom nádycho. **Hlboké, riadené dýchanie je zdrojom energie.** Čím viac kyslíka prichádza k telesným tkanivám, tým viac sa zlepšuje proces v bunkách, dochádza k vyživovaniu a detoxikácii buniek a telo aj myseľ sa stávajú zdravšími. Je to chvilka, keď nemyslite na nič iné, ako na, čo práve robíte. Je to dobrý spôsob ako **očistiť myseľ od stresu.** Pomôže vám spomaliť, stíšiť dych a vychutnať si každý okamžik. Synchronizácia dýchania a pohybu dodáva telu energiu, sčetreňuje myseľ a odstraňuje svalové

napätie. **Tým, že si uvedomujeme dýchanie, uvedomujeme si sami seba a otvárame sa svojmu telu.**

Proces, pri ktorom dochádza k spaľovaniu tukov nie je tak intenzívny ako pri iných aeróbnych aktivitách, skôr naopak. Je to postupný proces, zmena životného štýlu. Striedaním tlaku v tele, rôznymi polohami a pránajámou dochádza k ovplyvňovaniu fyziologických procesov, ktoré sa podieľajú na spaľovaní tukov, na zlepšení imunity a rozvoji vitality. **Cvičenie dynamických i klasických štýlov jógy je šetrné ku kĺbom, svalom, chrbtu a obnovuje tak energetický potenciál každého z nás.**

Roky som sa venovala dynamickým formám cvičenia, najprv to bol tanec, neskôr aerobik, taeba, latinoaerobik, ... Vyskúšala som takmer všetky formy cvičenia. Až som sa na jednom Medzinárodnom kongrese aerobiku stretla s novými formami cvičenia, ako sú pilates a powerjóga. Tie pocity, ktoré som cítila po cvičení, to neskutočné uvoľnenie a zároveň **dobitie energie ma ohromilo.** Vybrala som sa touto cestou a čím dlhšie som na tejto ceste, tým som viac a viac presvedčená, že to bolo správne rozhodnutie.

Som rada, že na tej ceste nie som sama, pridali sa ku mne ženy, ktoré roky predtým so mnou cvičili aerobik a povedali si, že to skúsia.

Ich odozvy sú tak ako moje – pozitívne. Potrebovalo to síce čas, pilates aj powerjógu musí človek pochopiť, musí sa naučiť spomaliť a vnímať svoje JA. Po aerobiku skutočne výrazná zmena – ale pozitívna. A moje telo je z tejto zmeny priam nadšené.

Cvičiť je však potrebné pravidelne. Tabletky, prístroje na brucho, ani elektrická stimulácia podkožného tuku nenahradia prácu, ktorú musíme vykonať my sami, ak

chceme byť v dobrej kondícii. My sami musíme začať na seba pracovať, prijať pohyb, ľahké stravovanie a relaxáciu do svojho života ako každodenné čistenie zubov.

Ak máme radi svoje telo, nemali by sme dopustiť, aby chárlo! Je jasné, že prirodzene starneme, nie je však nutné, aby sme si ho zdevastovali svojou pohodlnosťou a lenivosťou.

„Mladosť nie je obdobie života,je to duševný stav“.

Iveta Trnkusová

ŠKM Tlmače v 1. lige

V predchádzajúcej sezóne postúpili šachisti ŠKM Tlmače do 1.ligy skúpinou západ.

Postup si Tlmače vybojovali po niekoľkoročnom pôsobení v 2.lige, keď prakticky v každej sezóne obsadzovali medailové umiestnenie. Z levického okresu hrajú šachisti Tlmač najvyššiu súťaž. O postup do 1.ligy sa zaslúžili šachisti: Cibulka, Kaliský, Fabian, Široký, Novotný, Béreš D., Boldiš, Záhorský, Havran, Mesároš, a Béreš L. Pre túto sezónu sa mužstvo posilnilo o medzinárodného majstra Báňasa, Botku a Bereka. Práve Báňas mal ako hráč a tréner pred niekoľkými rokmi najväčšiu zásluhu na tom, že vtedajší oddiel šachistov Spartaka Tlmače úspešne účinkoval v najvyššej slovenskej súťaži /SNL/. Výsledky jeho práce majú dlhodobý dopad na šach v levickom okrese a hlavne v šachovom oddieli Tlmač.

Cieľom ŠKM pre sezónu 2009/10 je udržanie sa v 1.lige. Odohraté prvé štyri kolá súťaže naznačujú, že cieľ oddielu nie je nereálny.

Výsledky:

Budmerice – Tlmače	4 ½ : 3 ½
Modra – Tlmače	6 ½ : 1 ½
Tlmače – Trnava	6 : 2
Tlmače – Galanta	5 ½ : 2 ½

Spracoval: Ing. Dominik Béreš

ŠKK Tlmače II. liga západ

Celkové zhodnotenie ročníka 2008 – 2009.

Súťažný ročník 2. ligy Západ z pohľadu účinkovania ŠKK Tlmače možno hodnotiť pozitívne, veď s výrazne omladeným družstvom obsadiť konečný stred tabuľky je veľmi dobré - viď Tabuľku 2. ligy Západ.

Napriek všetkým problémom, mali tlmačanci súťaž rozohranú výborne a ešte 6 kôl pred koncom mohli dokonca zamiešať poradie na prvých dvoch postupových miestach. Avšak zaváhania v zostávajúcich zápasoch túto možnosť nedovolili.

Úspešný ročník dopĺňa výsledok hráčov ŠKK v šiestich Dorastenských turnajoch Západ, kde bratia Juraj a Marek Zajkovci vyhrali sú-

ťaž dvojíc a Filip Zajko, Maroš Zsilinzský obsadili 6. miesto z 12 hodnotených dvojíc.

Zobrazení sú po prebratí cien a diplomov po ukončení posledného šiesteho turnaja v Preseľanoch. V jednotlivcoch obsadil Marek 2. miesto, Juraj 4., Filip 8. a Maroš 15. miesto z 32 hodnotených hráčov.

Výrazný úspech dosiahli tlmačskí kolkári na Majstrovstvách kraja a Majstrovstvách Slovenska jednotlivcov pre r.2009.

Na M-NR kraja v Šali dosiahli nasledovné výsledky:

Kategória žiakov 1. miesto Filip Zajko 470 kolov – postup na M-SR
2. miesto Maroš Zsilinzský 444

Tabuľka 2.ligy Západ - konečná:

Por.	Družstvo	Zápasy	Výhra	Remíza	Prehra	Skóre	Priemer Body
1.	TKK Trenčín KWH	26	16	4	6	133,5 : 74,5	3133,8 36
2.	TJ Družba Piešťany"B"	26	16	2	8	124,0 : 84,0	3100,3 34
3.	TJ Karpaty Limbach	26	13	4	9	109,5 : 98,5	3104,1 30
4.	BKK Bánovce n/Bebravou	26	13	3	10	103,0 : 105,0	3071,9 29
5.	MKK Galanta"B"	26	13	2	11	119,0 : 89,0	3018,0 28
6.	ZKK Nové Mesto n/Váhom	26	13	2	11	106,0 : 102,0	3092,1 28
7.	TJ BK Group Rakovica"B"	26	13	1	12	102,5 : 105,5	3053,4 27
8.	ŠKK Tlmače	26	12	2	12	106,0 : 102,0	3070,8 26
9.	KK Pobedim	26	12	2	12	100,0 : 108,0	3074,5 26
10.	KK Hustra Uhrovec	26	12	1	13	112,5 : 95,5	3107,6 25
11.	TJ Slovan Šaľa"B"	26	10	1	15	90,5 : 117,5	3047,5 21
12.	MKK Stará Turá"B"	26	9	2	15	89,5 : 118,5	3080,9 20
13.	KK Slávia Nitra	26	7	4	15	81,0 : 127,0	3004,2 18
14.	TJ Slavoj Sládkovičovo"B"	26	8	0	18	79,0 : 129,0	2976,0 16

z prvého-kvalifikačného do druhého-finálového kola.

Predovšetkým si je nutné uvedomiť, že tieto výsledky sú nadštandardné a vôbec nezodpovedajú materiálnej základni, ktorú majú kolkári k dispozícii – staručká, rozpadávajúca sa dvojdráhová kolkareň, udržiavaná len zaniete-

ním vyslovene páru hráčov klubu v akom-takom prevádzkyschopnom stave.

Veríme, že v ďalšom športovom živote nadviažu tlmačskí kolkári na tieto výsledky a úspechy tak v družstvách, ako aj v jednotlivcoch.

Hodu zdar!!

Ing. Jaroslav Gálet

VÝZVA

Mesto Tlmače usporiada IV. TLMAČSKÝ PLES

5. februára 2010 so začiatkom o 20.00 hod.

Do tanca hrá hudobná skupina ERB.

Vstupné: 15,- €, predpredaj vstupeniek od 11. 1. 2010.

Mestské centrum LIPKA a MsK S Tlmače usporiadajú v dňoch 4.-5. marca 2010

BURZU JARNÉHO a LETNÉHO DETSKÉHO OŠATENIA a POTRIEB (kočíky, postieľky, ohrádky, chodítka, odrážadlá, bicykle, športové potreby, hodnotnejšie hračky...)

Otváracie hodiny: 9.00 – 11.30 14.00 – 17.00 hod.

Preberanie vecí sa uskutoční po predchádzajúcom dohovore osobne – v Materskom centre na sídlisku Lipník počas otváracích hodín od 15. 1. 2010, alebo telefonicky na č. 0903 918 125.

PODUJATIA DO KONCA ROKA

6.12.2009 MsKS Tlmače usporiada „**Stretnutie s Mikulášom**“ Začiatok: 16,00 hod. Spoločenský dom Tlmače - Lipník

13.12.2009 MsKS Tlmače **Benefičný koncert** Začiatok: 15,30 hod. **Spoločenský dom Tlmače – Lipník Vstupné dobrovoľné** Vyťažok z podujatia je venovaný zdravotne postihnutým deťom mesta Tlmače

20.12.2009 MsKS Tlmače a folklórny súbor VATRA Vás pozývajú na **Vianočné pastorále** Spoločenský dom Tlmače – Lipník Vstupné dobrovoľné Začiatok o: 16,00 hod.

21.12.2009 Divadlo BEZ OPONY z Banskej Bystrice uvádza muzikál **Na Skle maľované** Začiatok: 18, 00 hod. Vstupné: 4 € Spoločenský dom Tlmače - Lipník

28.12.2009 MsKS Tlmače usporiada **Tlmačská kalba - vianočný unplugged** Začiatok: 17,00 hod. Vstupné: 2 € Spoločenský dom Tlmače - Lipník

24.1.2010 MsKS Tlmače a ROS Levice usporiada Festival ľudového folklóru regionálna prehliadka ľudových hudieb, speváckych skupín, sólistov spevákov a instrumentalistov Spoločenský dom Tlmače – Lipník Začiatok: 16.00 hod. Vstupné: 0,50 €

FUTBAL - Tabuľky po jesennej časti 2009/2010

V. liga Východ / Muži

Tím	Záp.	Skóre	B.
1. V. Lovce	15	43 : 8	37
2. Tvrdošovce	15	36 : 21	31
3. Želie zovce	15	40 : 26	30
4. Komjatice	15	33 : 24	29
5. Čaka	15	29 : 23	23
6. Zemné	15	26 : 27	23
7. Tlmače	15	34 : 25	20
8. H. Vrbica	15	27 : 23	20
9. Kalná	15	20 : 17	20
10. T. Lužany	15	22 : 35	19
11. Chotín	15	26 : 41	18
12. Dvory n.Ž.	15	22 : 25	17
13. Bánov	15	26 : 29	16
14. Nesvady	15	25 : 46	14
15. Semerovo	15	26 : 35	13
16. Pribeta	15	19 : 49	10

ObM / Dorast

Tím	Záp.	Skóre	B.
1. Tlmače	18	87 : 11	49
2. Podlužany	18	61 : 17	44
3. Kalná	18	101 : 17	43
4. H.Turovce	18	79 : 36	40

ObM SZ / Žiaci

Tím	Záp.	Skóre	B.
1. H.Kľačany	12	77 : 5	34
2. KŠK Levice	12	66 : 4	31
3. Rybník	12	57 : 16	30
8. Tlmače	12	36:29	15

kolov

Kategória dorast 1.miesto Marek Zajko 506 kolov – postup na M-SR

8. miesto Juraj Zajko... 427 kolov
Kategória muži 2.miesto Ľuboš Lipták 542 kolov – postup na M-SR

Kategória seniory 3. miesto Jaroslav Gálet... 529 kolov – postup na M-SR

Na M-SR pre r.2009 boli výsledky:

Podbrezová – žiaci, 22 hráčov, dvojkolove v jeden deň na 2x 60HZ

6. miesto Filip Zajko... 239 + 253 = 492 kolov

Spišská n.Ves – dorast, 36 hráčov, dvojkolove v dva dni na 2x 120HZ

10. miesto Marek Zajko... 572 + 557 = 1129 kolov

Inter Bratislava – muži, 36 hráčov, dvojkolove v dva dni na 2x 120HZ

18.miesto. Ľuboš Lipták.... 593 + 525 = 1118 kolov

Vrútky – seniory, 32 hráčov, jednokolove v jeden deň na 1x 120HZ

9.miesto Jaroslav Gálet...526

Tieto výsledky sú v novodobej histórii ŠKK Tlmače (po r.1985) prelomové, pretože sa až traja hráči (Filip, Marek, Ľuboš) prebojovali